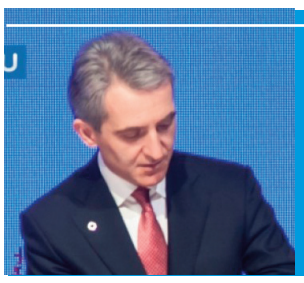

Cu spatele la Răsărit

Basarabia încearcă Europa cu piciorul

Un om care a cunoscut o viață mai bună în Occident nu va mai accepta, odată întors în patrie, vechile umilințe. | **PAGINA 13**

www.opiniastudenteasca.ro /opiniaveche telefon: (0746) 230 032 e-mail:redactia@opiniastudenteasca.ro

REPORTAJ INFORMARE ATITUDINE

opinia studențească

● Anul XLII ● 2 - 8 decembrie 2013 ● IAȘI ● Nr. 470 ● GRATUIT ● 5000 de exemplare ● apare lunea

Străinii care și-au înfipt în piept steagul României pe viață

Mînați de pasiuni din tinerețe, aceștia au fost adoptați de tricolor și au devenit, de-a lungul anilor, români sadea.

Pe ei România i-a făcut oameni. Fie că își căutau devenirea, fie că veneau să-și urmeze o iubire prea mare. Străinii care au devenit copiii țării noastre sînt mai mîndri decît oricare dintre noi de faptul că sînt aici. Ei au trecut peste discriminări, frustrări și dorul de țara și familia lor, de dragul de a se lăsa adoptați. Mai mult de-atît ei vor să schimbe ceva. Au forța de face ceva. Au pasiunea și determinarea. Fie că vin din Franța, Spania sau Egipt, ori că viața i-a exilat în Germania nu-i vezi stînd cu mîna în sîn și plîngîndu-se. Nu-i vezi dezgustați de ceea ce se întîmplă aici, de oameni și de locuri. Ei vor să smulgă zîmbete, să construiască, să salveze vieți, trăiesc emoțiile politice și sociale chiar mai intens decît noi. Diferența dintre noi și ei? Faptul că ei au ales să fie români. Asta i-a făcut puternici și încrezători și mai patrioți decît noi toți laolaltă. Ei sînt modelele din umbră și din lumina reflectoarelor la care, români fiind, o să ne raportăm, din păcate, doar cu invidie sau cu dușmănie. | *citiți poveștile lor în* **PAGINILE 10-11**

EDITORIAL

Altar pentru o altfel de credință

În fiecare an de 1 Decembrie parcă ne chinuim să fim români. Ne punem bundița și ne luăm cu degetele mare și arătător de marginile ei, de parcă așa de mîndri ne-am purta noi zi de zi de trecerea noastră istorică prin lume și prin viață. Ne forțăm să ne identificăm cu niște obiceiuri care nu mai sînt păstrate nici măcar pe la țară și să ne asociem cu o identitate care ne este mai străină ca periferia Parisului. Am ajuns să confundăm strategia de marketing cu ceea ce vine din miezul sufletului, cu esența de-a fi și de-a ne comporta zi de zi. De fapt nu o confundăm noi, publicul larg. Campaniile acestea care ne forțează să ne manifestăm patriotic, ne bat obrazul să arborăm tricolorul pe la geamuri. Nimeni nu ne întreabă ce se întîmplă în berna ființei noastre. Dacă simțim a ridica steagul cu o gaură mare în mijloc, o banderolă albă sau o banderolă neagră. Dacă măcar avem forța de a-l înălța sau mai degrabă l-am ține sub pat sau sub preș. De nevoie, de rușine sau din nepăsare.

Nu contest importanța manifestărilor festive sau a paradelor de Ziua Națională și nici a campaniilor necesare de promovare. Ele fac parte din protocolul care ne curăță imaginea de păcate și de abjecții, ne ridică pe-un postament și conferă înăuntru și în afară iluzia verticalității și-a valorilor care se apără cu pușca pe umăr. Însă mă întreb dacă vreun glonte atinge egoul cuiva. Dacă vreo doină mai atinge vreo inimă. Dacă transpune pe cineva pînă la jubilație în atmosfera de sărbătoare. Dacă se găsește vreunul dintre românii noștri încrîncenați atinși de mesajul acesta festiv. Aș vrea să cred că da. Că există acolo o putere de-a ne bucura onest, dincolo de fasolea și cîrnații dați de „pomană" de autoritățile locale. Că mîndria nu este doar invocată, ci latentă și își cere îngenuncherea pentru încoronare.

Laura PĂULEȚ
director
laura.paulet@gmail.com

Eu nu cred că ne-am pierdut identitatea națională. Cred că doar am înăbușit-o ca să nu mai doară, să nu ardă, să nu mai usture. E plin de patrioți adevărați printre noi. Dar e imposibil să-i găsim. E imposibil și pentru ei înșiși să se (re)găsească. În români patriotismul e reprimat, e metamorfozat în ură și frustrare, e echivalentul iubirii care se vrea negate, ca mai apoi să fie reconfirmate și care-și cere răgaz pentru eliberare și desăvîrșire. Eu aș îndrăzni să spun că e acea dragoste profund adolescentină – cu năbădăi, cu certuri, cu renunțări, cu părăsiri intempestive și cu reveniri naive și pasionale. Ceea ce ne dovedește că și noi, și țara aceasta, sîntem prea tineri pentru o dragoste mare. Cînd vom hotărî să ne maturizăm și să ne asumăm această legătură pe viață, pesemne că vom fi în stare să ne acceptăm și să ne binecuvîntăm legătura pentru totdeauna. Nu cu promisiuni deșarte și cu farse. Și să învățăm să fim cu adevărat și pînă la capăt împreună și la bine și la rău. De oriunde am fi venit și oriunde ne-am duce. ■

Opinia studențească
Numărul 470 | 2 - 8 decembrie 2013

Cea de-a X-a ediție a întîlnirii Consorțiului a avut loc la „Cuza”.

Membrii Consorțiului Universitaria s-au adunat la „Cuza”

Peste 50 de invitați au luat parte la reuniune.

de Cătălina DOBROVICEANU | dobroviceanu.catalina@yahoo.com

Rectorii, prorectorii și președinții Senatelor de la universități din Iași, București, Timișoara, Cluj-Napoca și Craiova au participat la reuniunea Consorțiului Universitaria, care a avut loc pe 29 și 30 noiembrie la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC) din Iași. La întîlnire au luat parte peste 50 de invitați.

Unul dintre subiectele tratate a fost modalitatea de clasificare a universităților și *ranking*-urile academice. „Această discuție a avut mai curînd un caracter de analiză. Sigur că rostul discutării acestor teme a fost acela de a întări ideea că sînt necesare evaluările instituționale pentru a ajunge la o diferențiere clară a universităților, pe categorii sau în funcțe de criteriile de performanță academică”, a precizat prof. univ. dr. VasileIșan, rectorul UAIC. La întîlnirea consorțiului au fost prezentate și programele europene de studii, precum Erasmus Plus sau Orizont 2020.

De asemenea, s-a atins și problema finanțării învățămîntului superior românesc. „În legătură cu acest subiect s-au prezentat anumite aspecte legate de cuantumul finanțării învățămîntului superior și cercetării și de modalitățile de finanțare în diferite țări occidentale, mai ales cele care aparțin Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică. În general, putem vorbi despre o subfinanțare cronică a învățămîntului superior românesc, care nu e de dată recentă, ci este o stare caracteristică de multe decenii încoace”, a completat rectorul UAIC.

Au avut loc și întîlniri cu reprezentanții studenților în Senatul UAIC, la care s-au discutat aspecte legate de obligațiile și drepturile studențești. „În general, s-a observat faptul că la noi se continuă un soi de egalitarism sau de colectivism educațional, în sensul că toate instituțiile de învățămînt superior sînt tratate la fel, indiferent de performanță.

Că, de fapt, este încurajată o anumită stare de pasivitate, de stagnare academică prin finanțarea pe un criteriu exclusiv, și anume pe o formulă relativă, doar a numărului de studenți, fără a o completa cu anumite criterii de performanță”, a conchis prof. univ. dr. VasileIșan.

Din Consorțiul Universitaria fac parte Universitatea din București, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea „Babeș Bolyai” din Cluj-Napoca și Academia de Studii Economice din București.

Aceasta este cea de-a X-a ediție a reuniunii Consorțiului Universitaria, care este organizată de două ori pe an, ultima întîlnire avînd loc la Cluj, în luna aprilie a acestui an. ■

OFF THE RECORD

Sărbătorile vin

Vrem să anunțăm că anul acesta nu ne dorim să ascultăm colinde în fața Universității de la boxele scoase pe balconul Corpului A. Iar dacă nu va fi posibil să ne fie ascultată rugămintea, vrem ca totuși să se difuzeze doar Hrușcă, Fuego sau Paula Seling și să se uite de folkiștii ieșeni, în special de cei de pe Copou.

Nu învățăm... cu spor!

Și săptămîna aceasta căminul C4 din Tîrgușor Copou a arătat ca o ghenă de gunoi și asta din vina studenților cazați aici. Nici măcar sacii de gunoi nu și-i mai duc afară și îi cară pe toți la bucătărie sau la baie. Și nu asta ar fi problema, însă în fiecare seară este cîte o petrecere sau cîte o cameră în care se ascultă muzică pînă dimineața. Pe viitor am putea redenumi căminul în C4 Pub sau BAR C4.

Licurici dezorientați

Nu prea s-au înțeles autoritățile anul acesta în ceea ce privește luminițe de Crăciun. Deși toate trebuiau aprinse în seara de 1 decembrie, pe jumătate din Copou, dar și pe alte străzi din Iași, beculețele pîlpîiau cu o seară înainte. Ar fi bine ca pe viitor aleșii noștri să fie la fel de silitori, iar treburile să se termine înainte de data stabilită.

Un nou program european pentru cercetare, lansat la Iași

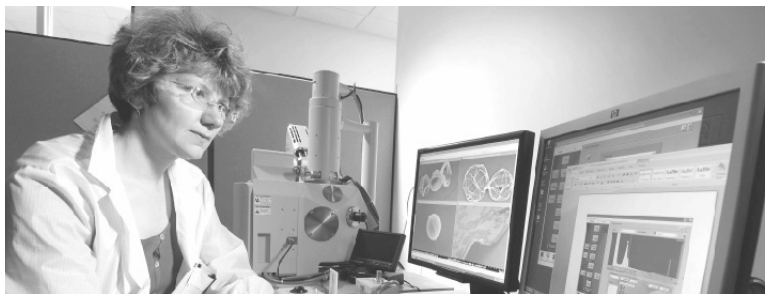

Cercetătorii vor primi și bonusuri financiare de 8000 de euro.

de Cătălina DOBROVICEANU | dobroviceanu.catalina@yahoo.com

La Iași s-a lansat Programul Cadru pentru Cercetare și Inovare – „Orizont 2020”, prin care cercetătorii români vor putea obține finanțare pentru propriile proiecte, urmînd să li se ofere și un bonus financiar de aproximativ 8000 de euro. Acesta este primul proiect european care reunește toate fondurile Uniunii Europene.

La nivel european, bugetul pentru „Orizont 2020” este de circa 70 de miliarde de euro, iar programul se va desfășura pe o perioadă de șapte ani. România ar putea beneficia de fonduri în valoare de 2,8 miliarde de euro, însemnînd 4% din totalul bugetului alocat.

„Programul Orizont 2020 a fost creat în urmă cu doi ani, dar se va lansa, oficial, pe 11 decembrie. Este un plan extrem de ambițios ce își propune să reunească proiecte de cercetare deoarece există șanse ca Ministerul Educației să investească cu precădere în doctoratele ce vizează cercetarea exclusivă”, a precizat Ioana Ispas, coordonator național al Ministerului Educației. Inițiatorii programului au specificat că, pe lîngă finanțarea cercetării și inovării, vor fi stimulate și dezvoltarea economică și creșterea locurilor de muncă. De asemenea, întreprinderile mici și mijlocii vor primi o finanțare de 20% din bugetul programului pentru cercetările aplicate.

În Sala Senatului de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a avut loc pe 25 și 26 noiembrie o sesiune de comunicări, pe durata căreia s-a vorbit despre resursele în cercetarea științifică sau despre oportunitățile puse la dispoziție de UE în acest sens. ■

Mihail Dimitrie Sturdza, la ceremonia din Aula Academiei Române.

Prințul Mihail Dimitrie Sturdza, membru de onoare al Institutului de Istorie

de Andrei MIHAI | mihaicandrei@yahoo.com

Mihail Dimitrie Sturdza, strănepotul domnitorului Mihail Sturdza, a primit joi, 28 noiembrie, din partea Institutului de Istorie „A.D. Xenopol” din Iași titlul de membru de onoare. Ceremonia festivă s-a desfășurat în Aula Filialei Iaşi a Academiei Române începînd cu ora 11.00, evenimentul fiind prezidat de prof. dr. Bogdan Simionescu, preşedintele filialei.

„Ceremonia de astăzi prin care istoricul Mihail Dimitrie Sturdza este integrat în grupul de cercetători ai Institutului de Istorie «A.D. Xenopol» nu pare a fi o noutate. El s-a lăsat însă cuprins în acest colectiv încă de dinainte de 1989. Studiile sale publicate la începutul anilor ’70 în Franța au atins două subiecte legate de societatea românească, subiecte documentate de fapt la Iași”, a explicat prof. dr. Petronel Zahariuc, decanul Facultăţii de Istorie a Universităţii „Alexandru Ioan Cuza“ din Iaşi.

Mihail Dimitrie Sturdza a povestit depre greutățile întîmpinate în perioada comunistă. „Înainte, boierii erau considerați dușmani ai poporului, ulterior atitudinea s-a schimbat și s-a spus despre noi că sîntem o clasă franțuzită. Așa și eram, însă toți își apărau interesele lor și ale țării lor, chiar dacă o făceau în franceză”, a explicat Mihail Dimitrie Sturdza.

Din comisia de acordare a distincţiei au făcut parte prof. dr. Gheorghe Cliveti, preşedintele Institutului „A.D. Xenopol”, academicianul Alexandru Zub şi prof. univ. dr. Petronel Zahariuc, decanul Facultăţii de Istorie a Universităţii „Alexandru Ioan Cuza“ din Iaşi. ■

ȘTIRI PE SCURT

Comunismul scris pe ziduri de biserică

Scriitorul Grigore Ilisei, academicianul Răzvan Teodorescu, pr. prof. univ. dr. Ion Vicovan, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae“ din Iaşi şi părintele Constantin Sturzu, consilierul cultural al Arhiepiscopiei Iaşilor, au discutat miercuri, 27 noiembrie, despre perioada comunistă, despre bisericile dărîmate în acele vremuri, dar și despre lăcașurile de cult construite în acea perioadă.

„A sosit de mult vremea unei împăcări, în sensul asumării istoriei aşa cum a fost ea. E momentul să vindecăm rănile trecutului, să iertăm ceea ce se poate ierta şi să arătăm lucrurile bune, acolo unde s-au făcut. Este nevoie să ne asumăm lucrurile petrecute în perioada comunistă. Trebuie să vedem ce putem face de acum înainte, pentru că alt tip de întuneric stă să vină peste țară”, a declarat părintele Constantin Sturzu.

Conferința cu titlul „Biserica Bărboi - tezaur al Ortodoxiei“ a avut loc la Teatrul Luceafărul din Iași și a marcat sărbătorirea a 25 de ani de la redeschiderea Bisericii Bărboi din Iaşi.

Pe durata conferinței a fost vizionat și filmul documentar din arhiva parohiei care cuprinde imagini din timpul lucrărilor de consolidare şi restaurare a ansamblului arhitectural Bărboi (1984-1988) şi de la slujba de resfințire, oficiată de patriarhul Teoctist pe 27 noiembrie 1988.

„Comunismul a avut mai multe etape. Însăşi epoca Ceaușescu a avut momentul de liberalizare în care s-a lucrat. În anii 1960 se faceau niște restaurări admirabile. Un rol deosebit l-a avut patriarhul Iustinian care a reuşit să salveze Biserica Ortodoxă Română. Biserica continua să aibă o colaborare tacită cu unele autorități locale. Patriarhul Teoctist mi-a mărturisit că era ajutat la Iaşi de domnul Constantin Leonard, pe atunci prim-secretar al Comitetului Județean Iaşi. La Bucureşti, noi am pierdut bătălia prin faptul că a fost dărâmată Biserica Văcăreşti, la Iaşi, dumneavoastră ați cîştigat-o prin salvarea Bisericii Bărboi“, a spus academicianul Răzvan Teodorescu.

Seara s-a încheiat cu un moment artistic susținut de tenorul Mihail Munteanu din Chişinău și de corul „Sfântul Ierarh Leontie“ din Rădăuți, care au interpretat o serie de cîntări religioase şi cîntece patriotice. (**A.M.**)

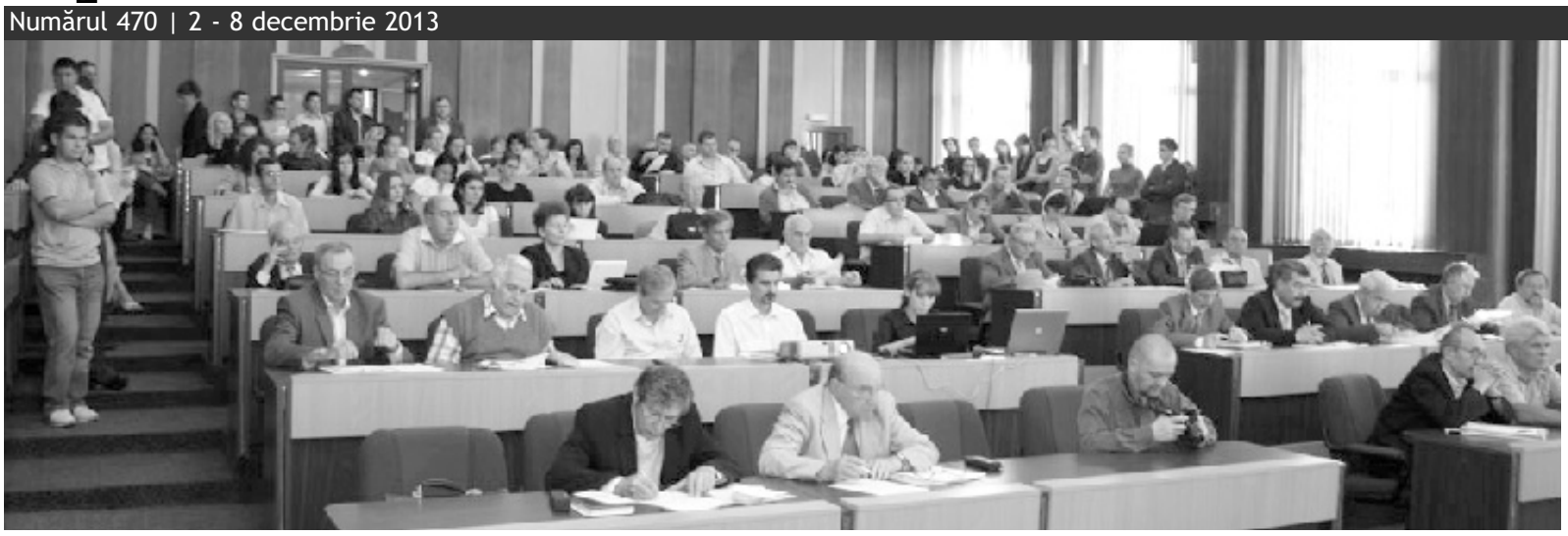

În Sala de Conferințe a Politehnicii au fost prezentate rezultatele finale ale proiectului.

Proiect doctoral încheiat cu rezultate de trei ori mai bune la Politehnică

Indicatorul legat de investiții a fost singurul criteriu neîndeplinit.

de Paul ANDRICI | paul.andrici@yahoo.com

Vineri, 29 octombrie, Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi" din Iași (TUIAȘI) a încheiat proiectul „Studii doctorale pentru performanțe europene în cercetare și inovare" (CUANTUMDOC), depășind unii indicatori de performanță. În jur de 93 de studenți doctoranzi de la TUIAȘI și 10 de la Universitatea „Babeș Bolyai" din Cluj-Napoca au primit un ajutor financiar de 2200 de lei pe lună pentru a realiza proiecte de cercetare în perioada studiilor doctorale. Aceștia au publicat și au prezentat de trei ori mai multe articole științifice decît a fost prevăzut inițial.

„Toți indicatorii care trebuiau împliniți în acest proiect au fost chiar depășiți, unii cu 100%, unii cu 200%. Un singur indicator, cel legat de partea de investiții este cel care nu a existat din cauza lipsei de fonduri, dar avînd în vedere că în momentul respectiv erau multe proiecte în derulare, s-a diminuat foarte mult această suma", a declarat managerul proiectului, prof. univ. dr. ing. Mihai Budescu, decan al Facultății de Construcții și Instalații a TUIAȘI.

Mai precis, au fost prezentate 633 de lucrări științifice, depășindu-se de trei ori indicatorul propus, cel de 202. Alte 819 lucrări au fost publicate, deși inițial a fost stabilit un indicator de 303. De asemenea, doctoranzii au participat la 1500 de conferințe și evenimente științifice naționale și internaționale, astfel că 98 din cei 103 participanți și-au susținut public lucrările de doctorat. Rezultatele finale ale CUANTUMDOC au fost anunțate în cadrul unei conferințe de închidere a proiectului, ținute în Sala de Conferințe a Corpului T de la TUIAȘI. „Știm că o universitate nu poate rezista fără cercetătorii ei, iar aceste proiecte nu numai că au adus un cîștig major TUIAȘI, dar au reprezentat și o coagulare a eforturilor la nivelul școlilor doctorale", a precizat prof. univ. dr. ing. Carmen Teodosiu, prorector responsabil cu activitatea de cercetare la TUIAȘI.

> 93 de studenți doctoranzi de la TUIAȘI și 10 de la Universitatea Babeș Bolyai au primit un ajutor financiar de 2200 de lei pe lună.

De asemenea, doctoranzii au putut participa și la stagii de cercetare în străinătate de trei luni, unde au primit o bursă de 4200 de lei pe lună.

Pentru buna continuare a acestui proiect s-a renunțat la dotarea a 11 laboratoare de cercetare și la un indicator de investiții, ambele din cauza lipsei de fonduri. Totuși, în urma acestui proiect s-au încheiat parteneriate cu 25 de universități naționale și internaționale, iar participanții vor fi monitorizați în următorii cinci ani pentru a li se observa progresul după încheierea proiectului.

TUIAȘI a început colaborarea cu Universitatea „Babeș Bolyai" pe 1 decembrie 2010. Finanțarea a fost asigurată din Fondul Social European și de Guvernul României cu suma nerambursabilă de 15 milioane de lei, iar Politehnica a contribuit cu 313.600 de lei. Proiectul a făcut parte din Programul Operațional Sectorial „Dezvoltarea resurselor umane 2007-2013". ■

Jorge Gonzales Contreras și ambasadorul María Eliana Cuevas Bernales din Chile

Directorul Centrului Cultural al Americii Latine și Caraibelor, distins de ambasadorul din Chile

de Iulian BÎRZOI | iulian.birzoi@gmail.com

Jorge Gonzales Contreras, directorul Centrului Cultural al Americii Latine și Caraibelor din Iași a primit joi, 28 noiembrie, distincția Ordinul de Merit „Gabriela Mistral" în grad de comandor, care a fost decernată de către ambasadorul María Eliana Cuevas Bernales din Chile. Ceremonia de decernare a avut loc în Sala Senat a Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași (UAIC).

Prof. univ. dr. VasileIșan, rectorul UAIC a spus despre Chile că este o țară de la care România are ce învăța și i-a mulțumit lui Jorge Gonzales Contreras în numele tuturor studenților care au studiat limba spaniolă în cadrul Centrului Cultural al Americii Latine și Caraibelor. „Cred că în sfîrșit serviciile pe care Jorge Gonzales le-a adus universității noastre și, aș îndrăzni să spun comunității locale, sînt acum simbolic recunoscute de Chile, țara sa de suflet și țara sa nativă", a completat rectorul.

Ambasadorul din Chile a evidențiat eforturile lui Jorge Gonzales de a promova cultura și civilizația chiliană în Iași și a amintit că acesta își desfășoară activitatea aici încă din anul 1974, „integrîndu-se cu succes în cea care avea să devină ce-a de-a doua sa patrie". După înmînarea distincției, directorul a menționat că se simte onorat și că a resimțit munca pe care a depus-o aici ca pe-o datorie morală și nu ca pe o obligație.

Centrul Cultural al Americii Latine și Caraibelor din Iași, pe lîngă promovarea culturii latino-americane mai organizează și cursuri de spaniolă.

De asemenea, este autorizat de Institutul Cervantes pentru organizarea examenului DELE (Diploma de Spaniolă ca limbă străină). ■

Campanie umanitară la Agronomie

Asociația „Calea Vieții - Tineri pentru bătrâni, bătrâni pentru tineri", formată din studenți și profesori de la Universitatea de Ştiinţe Agricole şi Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad" din Iași (USAMV) și tineri ieșeni organizează o campanie pentru ajutorarea elevilor şi studenților care se confruntă cu dificultăți materiale. În cadrul campaniei, care se va desfășura în perioada 1 - 20 decembrie 2013 și 15 ianuarie 2014 -15 iunie 2014, va fi organizată o colectare de obiecte și alimente la Baza sportivă a USAMV, la biserica parohiei „Naşterea Sf. Ioan Botezătorul" din Bucium și la biserica parohiei „Sf. Arhidiacon Ștefan" din Tătărași.

Campania se află la cea de-a treia ediție, iar pe data de 6 decembrie, de la ora 16.30, la Casa de Cultură a Studenților va avea loc un program artistic intitulat „Fii bun, fii darnic", care are ca scop strîngerea de fonduri. (**A.M.**)

Amenzi în complexul „Titu Maiorescu"

Pe 28 noiembrie, Poliția de Proximitate și reprezentanții Direcției Locale de Evidență a Persoanelor Iași au amendat 18 studenți din Complexul „Titu Maiorescu" al Universității „Alexandru Ioan Cuza" (UAIC) din Iași fiindcă nu aveau viza de flotant. În urma controlului efectuat între orele 7.00 - 9.30 aceștia au primit amenzi de 40 de lei. „Studenții care au fost amendați și-au asumat responsabilitatea că vor merge personal la Direcția Locală de Evidență a Persoanelor pentru a-și obține vizele de flotant conform legislației", a declarat Doina Leonte, șeful Complexului „Titu Maiorescu".

În căminul C6 au fost depistați doi studenți fără vize de flotant, în C7 cinci studenți, iar în C8 au fost sancționați 11 studenți. (**D.M.**)

ȘAH-MAT

Șpagatul euroasiatic

100.000 - unele agenții de știri spun că sînt 300.000 - de protestatari au umplut străzile Kievului în urma deciziei conducerii statului de a întoarce spatele Uniunii Europene, prin refuzul de a semna Acordul de Asociere cu UE. Acordul ar fi deschis granițele pentru bunuri înspre și dinspre vest și ar fi ușurat problema restricțiilor de călătorie. Președintele Viktor Ianukovici recunoaște că și Rusia a stat în spatele acestui refuz, argumentînd că „nu putem sacrifica comerțul cu ei" (fiind cunoscut faptul că Federația Rusă se opune Acordului), declarîndu-se indignat de proteste. Proteste care i-au ajuns și la ușă, pentru că din Piața Independenței, unde întîlnirile de acest gen oricum fuseseră interzise, oamenii s-au îndreptat spre biroul său, înarmați cu pietre și alte obiecte contondente.

În timp ce Republica Moldova a parafat pe 29 noiembrie la Vilnius Acordul de Asociere cu UE, apropiindu-se cu un pas curajos de țările occidentale, Kievul se transformă într-un butoi de pulbere tocmai din cauza refuzului președintelui de a oferi cadrul necesar semnării acestui acord. Însă propaganda rusească, deși sinistru de eficientă în continuare, nu mai funcționează chiar cu același randament ca înainte. Internetul, puterea de informare și libera circulație a informațiilor își spun din ce în ce mai mult cuvîntul.

Se poate observa și un fel de reacție în lanț a protestelor în ultima vreme. Oamenii sînt supărați, nemulțumiți de deciziile guvernelor și președinților lor, observă că peste tot în lume se protestează și prind și ei curaj; „așa nu se mai poate", stă scris pe

Ioan STOLERU
secretar general de redacție
stoleruioan@gmail.com

buzele tuturor și ies în stradă pentru a repara ce conducătorii lor au stricat. Cu toate astea, avem de învățat de la vecinii noștri, și de la nord, ucrainenii, și de la sud, turcii. Dacă în cazul celor dintîi protestul a pornit de la ceva fundamental, dorința cetățenilor de a avea un trai democratic, occidental, european, în cazul celor din urmă „flama" a fost parcul Gezi, însă a evoluat în nemulțumirea populației față de întreaga situație politică a ultimilor ani.

Am mai spus-o și-n trecut, cred că protestele noastre ar trebui să se extindă de la „Salvați Roșia Montană" la „Salvați România", că Roșia e doar un efect și nu o cauză și adevărata problemă e un întreg sistem corupt, bolnav, ca un cancer care mănîncă țara pe dinăuntru. Să nu ne lăsăm amorțiți nici de frig, nici îmbunați de cîrnații de 1 Decembrie și să le răspundem politicienilor cu același dezgust cu care ne tratează de atîția ani. Să nu ajungem să le mulțumim chinezilor pentru blocuri care cad peste noi. Sau, mai știu, să ne amintească de vechea tradiție de a ne închide în penitenciare scriitorii. ■

Opinia studențească
Numărul 470 | 2 - 8 decembrie 2013

Povești de speriat pînă și adulții

Fenomenul *creepypasta* a dat naștere la tot felul de creaturi bizare.

Slenderman este o creatură căruia îi place să-i ducă pe copii într-un loc unde nimeni nu-i mai găsește.

Internetul poate fi ușor descris drept un „vest sălbatic" virtual, în care orice este permis iar regulile sînt inexistente. Cu așa o lume fără reguli se pot naște tot felul de povești care fie minunează, fie trimit un fior pe șina spinării, oricui le citește. Deja știm că 4chan a devenit simbolul acestui oraș plin de nelegiuții, dar focul de tabără în jurul căruia se spun aceste istorisiri a luat și el un nume - Creepypasta.

de Paul ANDRICI | paul.andrici@yahoo.com

Termenul de *creepypasta* aparține unui jargon și este folosit pentru a desemna acele povești de groază care circulă și se distribuie pe diferite forumuri, platforme de socializare și site-uri, prin comanda „copy-paste", iau forma unor e-mailuri sau ale unor postări de tip blog. În jurul acestei practici a început să se dezvolte prin anul 2009 o adevărată comunitate. Atunci povestea „Candle Cove" a început să se răspîndească pe Internet, mai întîi sub forma unor mesaje transmise de la un utilizator la altul. Pe parcurs au fost create și pagini speciale pe care oricine poate posta un scenariu horror. Una dintre primele a fost *creepypasta.org*, care s-a închis în 2010. În același an i-a locul *creepypasta.net*, dar nici aceasta nu a rezistat. Singura care mai există astăzi este *creepypasta.com*. Momentan nu este activă, dar administratorii o folosesc ca o arhivă pentru ficțiunile scrise de autori anonimi. Da, oricine poate să posteze pe Internet o *creepypasta*, iar unii chiar au început să folosească imagini manipulate sau clipuri ce copiază stilul filmului „The Blair Witch Project" sau „Paranormal Activity" pentru a conferi veridicitate poveștilor.

Lumînarea ce-a aprins hîrtia

Modul în care s-a născut comunitatea este la fel de bizar ca poveștile în sine. Totul a pornit de la o emisiune americană pentru copii, „Candle Cove", realizată în anii `70. Aceasta spunea povestea aventurilor unei fetițe și ale unor păpuși piraați pe insula cu același nume ca al serialului. Controversa a pornit însă de la felul în care era transmisă la televizor. A apărut vorba pe internet că imaginea era statică și nu puteai să vezi aproape nimic. Singurii care înțelegeau ceva din episoade erau copii. Astfel, mai multi internauți au început să speculeze că a fost vorba de fapt despre un experiment realizat de Administrația Spațială Americană pentru a testa un nou tip de semnal. Unul pe care doar creierele în dezvoltarea puteau să-l prindă, iar guvernul voia să-l folosească ca să influențeze, de mică, populația diferitelor țări.

Aceste teorii ale conspirației s-au extins ca un incediu într-o pădure prin spațiul virtual și au dat naștere poveștilor *creepypasta*. Cel dintîi internaut care a scris astfel de ficțiuni a fost Kris Straub, un creator de benzi desenate care a scris prima *creepypasta* cu tema „Candle Cove". El a conceput-o drept o glumă care redă o discuție imaginară purtată pe un forum între mai mulți utilizatori care-și aduceau aminte de acest serial. Cum discuția se tot adîncea, ei au început să descopere că anumite detalii se repetau, iar amintirile acoperite parcă de un văl de negură începeau să-i lege într-un final enigmatic și înfricoșător. Povestea lui Straub a fost preluată și modificată de mai multe ori, însă numele său a început să dispară și el din toată comunitatea. Tot ce a mai rămas este termenul de *creepypasta*.

Monștrii copiați și lipiți

Astăzi, fenomenul online a devenit mai bine cunoscut datorită influenței care o are asupra diferitelor medii de divertisment, de la televiziune pînă la jocuri online, în special datorită diferitelor creaturi cărora le-au dat naștere aceste povești. La momentul actual cel mai cunoscut personaj creat de această comunitate este Slenderman, o creatură fără față și cu pielea palidă, înaltă, îmbrăcată la costum și cu zeci de tentacule care-i ies din spate.

Monstrul a fost creat după modelul creaturilor mistice sau fantastice, care cică ar exista, deși nimeni nu a putut dovedi pînă în prezent acest lucru. Pe Internet, locul lui Bigfoot, Chupacabra sau al creaturii din lacul Loch Ness a fost luat de alte ființe înfiorătoare, dar care par înrudite cu aceștia. Slenderman, de exemplu, are următoarea poveste. Este o creatură ce preferă să urmărească copiii și să-i atragă cu diferite cadouri sau alte șiretlicuri, după care îi răpește, ducîndu-i într-un loc de unde nimeni nu-i mai găsește. Dacă îl vede un adult, acesta ori dispare, ori atacă persoana respectivă, dacă nu se simte în siguranță. Frații Grimm au închipuit în scrierile lor cîteva astfel de creaturi care fac același lucru, iar prin anii `90 circula o legendă urbană despre o creatură cu ochi roșii care răpea copii.

Pe lîngă Slenderman, mai sînt alte două personaje care momentan formează treimea *creepypasta*. The Rake și Jeff the Killer. Primul arată precum un om, dar care are gheare imense și stă aplecat, precum un vînător ce-și urmărește prada. Atacă doar cînd este observat și nici atunci în mod direct, ci așteaptă ca victima să adoarmă și, timp de cîteva nopți, o privește de la capătul patului.

Jeff the Killer, pe de altă parte, nu este un personaj supranatural, ci un criminal în serie care a înnebunit după ce și-a ucis familia. Chiar și înainte de acest incident era un adolescent cu probleme, dar în seara în care și-a tăiat buza și sprîncenele, nimeni din casa lui nu i-a putut scăpa. După aceea, a dispărut fără urmă.

I-am menționat doar pe aceștia trei deoarece aceste personaje nu rezistă prea multă vreme în comunitate. Ele rămîn populare pentru o perioadă, dar după aceea sînt fie uitate, fie înlocuite cu altele.

Ce-a apărut după

Fenomenul *creepypasta* s-a extins atît de mult, încît personajele închipuite au început să călătorească și prin alte medii virtuale. În mediul online, de exemplu, cineva a creat un joc al cărui antagonist este personajul Slenderman. În acest joc, utilizatorul trebuie să fugă printr-o pădure și adune indicii despre monstru. De asemenea, comunitatea indie a tot făcut în ultimii ani scurtmetraje în care apar diferite personaje sau ficțiuni *creepypasta*.

Pe site-ul *youtube.com*, de exemplu, pot fi găsite liste întregi cu videoclipuri despre The Rake, un presupus Jeff the Killer sau mici filmulețe despre Slenderman.

De asemenea, luîndu-se după modelul „Candle Cove", multe povești creepypasta schimbă anumite elemente din serialele pentru copii, spre exemplu„Spongebob Square Pants" sau „Pokemon". După ce unele personaje sînt omorîte sau înnebunesc, acestea par să ascundă secrete malefice sau pare că unele episoade au fost omise pentru ca să nu fie dezvăluite. Nici celebra mascotă Disney n-a scăpat cu bine. Una din povești îl închipuie pe Mickey contemplînd sinuciderea. Partea bizară este că unele clipuri care au un episod timpuriu, de pe vremea cînd animația era încă pe la începuturi iar șoricelul poate fi văzut cu un ștreang.

> Pe Youtube cineva numit Mr. Creepypasta a început să adune poveștile și să le „recite".

Pe Youtube cineva denumit Mr. Creepypasta a început să adune tot felul de astfel de povești și să realizeze clipuri în care le narează, după modelul unui *audiobook*. Popularitatea acestuia a crescut de-a lungul timpului, fiind pomenit de mai mulți colegi de-ai săi.

În prezent are peste 300.000 de abonați pe Youtube și 80 de mii de fani pe Facebook. El a fost și unul dintre responsabilii care au răspîndit poveștile *creepypasta* pe platformele de socializare, fie prin simpla distribuire, fie sub forma unor meme.

Deși *creepypasta.com* mai există doar ca arhivă, *creepypasta.wiki.com* începe încetul cu încetul să-i fure această poziție. Are în jur de 14.500 de pagini, fiecare cu cîte o poveste, o poză sau un clip realizate în spiritul *creepypasta*.

Site-ul a început să impună anumite reguli pentru realizator unor astfel de ficțiuni, și anume să fie cît de cît originale, să conțină poze sau alte dovezi prin care să să păcălească cititorii, să fie scrise corect gramatical și, nu în ultimul rînd, să fie înspăimîntătoare. ■

80.000
likeuri pe Facebook

- **14.500 de pagini cu povești *creepypasta***
- **cea mai populară pagină are 743.993 de vizualizari**

300.000
abonați pe pe YouTube

Proiectul Mega-Universității ieșene, o moștenire pentru alte generații

Medicina voia să creeze „Dacia Superioară”.

Proiectul unei mega-universități, o entitate care să cuprindă toate cele cinci instituții de învățămînt superior care există acum în Iași, s-a născut încă de pe vremea în care rector al Universității „Alexandru Ioan Cuza“ era senatorul Dumitru Oprea. Astăzi, după aproape zece ani de negocieri mai mult sau mai puțin oficiale, conducerile instituțiilor privesc cu reticență un astfel de proiect: ar fi ideal dacă s-ar întîmpla, dar imposibil de pus în practică.

Nu toate conducerile instituțiilor de învățămînt superior agreează ideea.

de Cătălin HOPULELE | catalin.hopulele@yahoo.com

Ideea unificării universităților dintr-o anumită regiune a apărut în 2011, cînd Legea 1/2011 a educației, într-o versiune ne-amendată, explica faptul că un astfel de proiect de comasare ar urma să fie răsplătit financiar din bugetul ministerului. Practic, o uniune a două sau mai multe universități ar fi urmat să primească mai mulți bani decît suma totală a finanțării destinate fiecărei instituții de învățămînt superior în parte. Atunci a fost și momentul în care o universitate din Iași a fost și cel mai aproape de a duce pînă la capăt o astfel de fuziune. A existat un proiect pus inclusiv pe hîrtie care presupunea ca Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa“ din Iași să fuzioneze cu UMF Iuliu Hațeganu din Cluj Napoca și UMF Tîrgu Mureș. În urma acestei comasări ar fi reieșit Dacia Superioară, o entitate care urma să reunească patrimoniile celor trei universități. „În acel moment reticențele din Iași erau foarte mari. Noi erau într-un consorțiu cu cei de la «Cuza», dar eram pregătiți să face o mare universitate de medicină, cu numele Dacia Superioară. Însă în momentul în care legea a fost amendată și s-a renunțat la articolul care finanța în mod suplimentar o comasare am decis să ne rezumăm doar la un parteneriat, un consorțiu“, a explicat prof. univ. dr. Vasile Astărăstoae, rectorul UMF.

Acesta explică faptul că, la Iași, o universitate care dorește să realizeze cercetare la nivel mondial și să fie un candidat serios pentru clasamentele internaționale nu poate să o facă de una singură. „Nu trebuie să te mulțumești că ești într-un colț de țară și ești foarte bun. Însă din nefericire orgoliile sunt cele care împiedică realizările unei astfel de universități, dar viitorul acesta va fi. Momentan pe noi nu ne afectează, suntem una dintre cele șase universități din Romînia cu bugetul pe plus, nu avem deficit, așa că așteptăm cu răbdare pînă cînd se va realiza un astfel de proiect. În următorii doi-trei ani de zile nu văd că se va realiza dar acesta este viitorul, inclusiv din raționamente economice. Pînă la urmă vei accepta să îți unești forțele pentru a deveni performant“, a completat rectorul.

> La Iași, o universitate care dorește să realizeze cercetare la nivel mondial și să fie un candidat serios pentru clasamentele internaționale nu poate să o facă de una singură.

În spatele orgoliilor instituționale

Această problemă a orgoliilor instituționale este și una dintre piedicile despre care au ajuns informații în redacția „Ziarul de Iași“. Din diferite surse din instituțiile de învățămînt superior am aflat că au existat la un moment dat discuții serioase cu privire la o fuziune între UAIC și Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi“. O fuziune care ar fi putut fi realizată din moment ce există cîteva domenii comune, în special în zona științelor exacte sau a informatice, însă o fuziune care a fost negată de ambele conduceri ale universităților. „Nu cred că s-a discutat concret această problemă. Ideea unirii presupune o acumulare de aspecte pozitive care se susțin reciproc pentru mai bine. Situația este discutabilă pentru că această unire trebuie armonizată și promovată pe o anumită perioadă de timp. Nu este un proces care poate fi forțat, trebuie să vină într-un mod natural, dintr-un colaborare concretă pe anumite proiecte care să cuprindă atît zone de cercetare cît și zone didcatice, administrative sau de formare a studenților“, a declarat prof.dr. Irina Lungu, prorector responsabil cu imaginea universitară și relații internaționale. Practic, aceasta sugerează că un proiect de comasare a uneia sau a mai multor universități ieșene ar trebui să pornească de la o experiență anterioară în care acestea și-au pus resursele la comun. Iar această experiență, în opinia prof. univ. dr. Irina Lungu, poate fi proiectul propus de către președintele Consiliului Județean, Cristian Adomniței, cu numele InterUniversitas, în care universitățile ieșene vor putea să-și adune la comun resursele de cercetare într-un spațiu pus la dispoziție de către CJ, în zona Copoului.

Discuțiile au fost prinse de „valul“ crizei

Însă o astfel de discuție, care a atins inclusiv teme precum proiecte de cercetare, s-ar fi purtat deja între rectorii instituțiilor de învățămînt superior, încă dinainte de a resimți efectele crizei financiare. S-a discutat, concret, despre unirea într-un consorțiu, iar în acea structură să se realizeze un studiu de fezabilitate privind ideea unei singure universități ieșene, fie că s-ar fi făcut prin fuziune, absorbție, asociere sau comasare. „Am avut o discuție dar nu am ajuns la un proiect detaliat sau coerent. Însă am dorit să realizăm un consorțiu, fără nici un angajament financiar și, dincolo de studiul de fezabilitate, care urma să ne spună dacă ideea este bună sau trebuie amînată, urma să derulăm trei mari proiecte de cercetare și educație împreună. Dar pînă la urmă a venit valul peste noi, atît cel al crizei economice cît și cel al unei crize de conștiință proprie a universității noastre, pentru că au fost atîtea controverse și discuții, cele mai multe artificiale, încît am zis că trebuie să rezolvăm problemele specifice și apoi să reluăm această discuție“, a declarat prof. univ. dr. VasileIșan, rectorul UAIC.

Se pierde identitatea universităților

Însă dacă la nivel declarativ există o deschidere față de un proiect al unei Universități de Iași, nu toate conducerile instituțiilor de învățămînt superior sunt de aceeași părere. Spre exemplu, prof.dr. Vasile Vîntu, rectorul Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad“, susține că structura care funcționează acum, cea de consorțiu, este una suficientă în materie de relații inter-universitare. „Este un proces care, dacă se va materializa, va fi unul de durată. De zece ani îl avem în discuție și nu am putut realiza nimic pentru că sunt foarte multe variabile care pot fi luate în calcul. În rest, cooperare există, și cu institutele și cu universitățile din Iași dar o discuție despre fuziune nu am mai auzit în ultimul timp.“

Profesorul susține faptul că un astfel de proces, în afara beneficiilor pe care le-ar putea aduce la nivel de competitivitate internațională sau de finanțare, ar putea aduce un mare deserviciu universităților: pierderea identității și a patrimoniului. „Este o problemă sensibilă și trebuie tratată ca atare. Nici unul dintre rectori nu își poate asuma responsabilitatea de a face ceea ce generații întregi nu s-au gîndit. Trebuie analizat foarte bine, nu exclud nici o variantă, vom participa în continuare la orice discuție, dar nu ne-am propus niciodată să ne pierdem identitatea pe care o avem și pe care înaintașii noștrii în învățămînt agronomic au creat-o“, a adăugat prof. univ. dr. Vasile Vîntu.

> Indiferent de forma pe care o va lua un asemenea proiect, dacă va fi realizat într-un final, va presupune generații de sacrificiu.

Indiferent însă de forma pe care o va lua un asemenea proiect dacă va fi realizat într-un final, acesta va presupune o serie de generații de sacrificiu, atît din punct de vedere administrativ cît și cel al studenților. „O fuziune poate să ducă și la un coșmar academic. Orice mega instituție se instalează foarte greu pe un proiect care e dificil de la bun început. Dacă facem o analogie cu ceea ce se întîmplă în mediul corporatist, foarte multe fuziuni dau rateu după un an de la formare“, a conchis prof. univ. dr. VasileIșan. ■

Ideea unificării universităților dintr-o anumită regiune a apărut în 2011.

Opinia studențească
Numărul 470 | 2 - 8 decembrie 2013

Ce-mi faci tu mie, dulce

Cel mai sfînt lucru pe care l-am făcut pentru

Nu sîntem patrioți. De fapt nici nu știm ce e acela patriotism. Doar că în fiece clipă sîntem străbătuți de un morb care ne roade pe dinlăuntru într-un fel aparte. Ne pișcă de gînduri, ne înfige cuțite în inimă, ne ademenește cu vise irealizabile, ne ridică de pe scaune, ne mîngîie cu o blîndețe de pe altă lume, ne alungă, ne cheamă înapoi și ne ostoiește. Nu sîntem patrioți, sîntem îndrăgostiți. Iubim țara asta cu jale și cu dor. Cu disperare și cu speranță. Ca în balade. Nu cu bucurie, ci cu tristețe, fiindcă dragostea noastră e imposibilă. Nu iubim în trei culori, iubim în nuanțe de gri sau chiar în alb și negru. Cînd o părăsim, nu de bunăvoie, ci de nevoie, ne păstrăm identitatea națională ca pe-o taină și încercăm să ne sufocăm dragostea. Dar nu reușim. Și, oriunde-am fi, de 1 decembrie ne reamintim că imnul nostru național nu este unul triumfal, ci un bocet. O cerere de îndurare ca o forță divină să ne trezească din somnul cel de moarte și să ne redea pe noi, nouă înșine.

Români în toate halurile

de Anca TOMA | anca.ioana.toma@gmail.com

Încercați să nu dați ochii peste cap. Ne stă în fire, știu, dar e-un gest atît de încărcat de repulsie, încît nimeni n-o să mai aibă vreodată răbdare să ne respecte. Încercați să nu presupuneți decît că habar n-aveți de nimic. Nu prin înjosire, doar atît cît să vă ia de pe chipuri îngîmfarea, suficiența de sine. Nu-i de ajuns să fii român. Și cel mai greu nu e să încetezi să te simți ca unul. Asta e o formă a celor care apucă străinătatea de același picior de care a apucat-o Dumnezeu și care cred că n-o să le ajungă o viață să o împartă cu el. Cel mai greu e să trăiești cu toate bubele românești în cap fără să ai impresia că de fiecare dată cînd le scarpini Dumnezeu trage mai tare de piciorul lumii și tu nu mai apuci să muști din el.

România e o țară „de treabă". Și ăsta e un lucru pe care nu-l poți explica în altă țară, cu alt vocabular. E o țară care se supără cînd o calci pe bătături cu nesimțire, dar nu urlă, nu face urît. Pentru că pînă și reacția la jignire, sensibilitatea politică, socială, pînă și respectul de sine l-a învățat de la alții. S-a uitat în foaia altora, ca un licean care-a venit doar în prima zi la rugăciunea popii în fața școlii și la ultimele teze, tocmai în '89. Dar a trecut. A ajuns și la BAC, a intrat în Uniune ca la facultate și-a luat și bursă Schengen. Nu s-a interesat, în schimb, de ce-are de făcut ca s-o păstreze.

Cel mai sfînt lucru pe care l-am făcut pentru România a fost că n-am dat ochii peste cap. C-am încercat să aflu ce știe „lumea" despre ea și să-i spun, fără să caut scuze, că lucrurile stau, într-adevăr, așa de rău uneori.

Am presupus că nimeni nu știe nimic despre ea și tare des am avut dreptate. Cel mai demn lucru pe care-l poți face pentru țara asta sărbătorită și împănată cu patriotism de iarnă e să le spui și altora de bubele din capul ei. Să le explici că dor, că rod în tine ca o rugină, că trec pe neașteptate prin acoperirea cu broboade multe și frumos parfumate.

Să le explici că, totuși, după ce termini cu „lumea", în România te întorci „acasă". ■

Patru tăieturi în carne vie

de Laura PĂULEȚ | laura.paulet@gmail.com

Mi-am iubit țara cinci luni. Din octombrie 2009, pînă în februarie 2010. Mi-am iubit-o cu un dor care sficuiește ca o mie de bice. Mi-am iubit-o din neputință. Mi-am iubit-o din lipsă de identificare. Mi-am iubit-o cu dor. Mi-am iubit-o cu ură. Cu ură pentru că gîndul meu nu prinde carne și consistență decît în limba ei. Cu dor de acele lucruri detestabile de care am vrut să fug și să nu le mai iubesc. După aceea nu am mai iubit-o.

///

Am plecat în Spania, la Universitat de Lleida, cu o mobilitate Erasmus în ajunul anului al treilea de facultate. Nu era nicicum prima dată cînd ieșeam din țară și nu plecam cu entuziasm, ci din obligația de-a face ceva constructiv și „adevărat" cu viața mea. Fiindcă auzisem că au unul dintre cele mai serioase programe de studiu dintre cele de pe lista de opțiuni. Mă duceam să învăț mai mult și mai bine ca aici. Mă duceam să scap de niște contexte profesionale bolnăvicioase, de niște oameni sufocanți și abuzivi. Aveam să mă eliberez, să devin.

///

„Așa boită" cu dungi negre la ochi și dichisită, puteam lejer să trec drept vreo arăboaică sau vreo damă de companie, după cum mi s-a sugerat. La facultate, mi-ar fi fost la degetul mic să „mă scot" cu ceea ce știam din țară. De altfel nu pricepeam de ce toți se miră de unde cunosc anumite chestiuni elementare și de bun simț. Puteam să trec prin experiență cu bucurie, dezmăț și socializare. Să mă predau gestului social al sărutului pe obraz, siestei de trei ore, relaxării de-a fi. Să savurez jocul limbilor. Nimeni nu a priceput de ce nu am vrut să fac asta.

///

Îi auzeai în supermarket-uri cum urlau unii la alții, dintr-un capăt în celălalt. Vorba le era stîlcită, anapoda, îmbîcsită de invective. Îi vedeai îmbulzindu-se în sezonul de reduceri, călcîndu-se în picioare pentru o boarfă ieftină de la Zara. Pe ele le vedeai cu părul roșcat decolorat, murdar, neîngrijit. Pe ei, cu malete albe, mulate. Eu nu, nu eram ca ei. Eu venisem la studii aici, nu la muncă. Eu eram un intelecual rafinat în devenire. Pe mine nu mă recunoștea nimeni a fi româncă. Doar privirea noastră era aceeași. Privirea aceea încrîncenată provenea din ceva mai adînc decît noi înșine. ■

Cu foamea în spate

de Ana SIPOŞ | anasipos@yahoo.com

„Cin' te-a pus, Copoule, în calea mea?" Nici nu mai țin minte de cîte ori am scrîșnit dinții și am bombănit aiurea în timp ce urcam ditamai dealul cu un rucsac imens plin de mîncare de la mama de acasă. De cîte ori am renunțat cu dragă inimă la a mînca un borș zdravăn în favoarea unei mese în oraș, servită în fugă. Sau cît de des mi-au fost recunoscători cîinii de prin preajma căminului. Ingrata de mine.

Am şi în Norvegia dealuri în drum spre casă. Diferenţa este că pe nici unul nu l-am urcat cu mîncare bună în spate, proaspăt ridicată de pe aragaz şi amplasată cu grijă în burtiera vreunui autocar, ca să poată ajunge la un suflet flămînd. În schimb, nu sînt cîini vagabonzi pe meleagurile astea, dar chiar de ar exista vreunul, nu m-aş îndura să mai împart mîncarea cu gust neaoş românesc. N-aş mai da pe nimic culoarea uşor aurie a unei pulpe de pui bine rumenită la cuptor. Aroma unei tarte înecată în vişine, pufoasă ca ultima zăpadă căzută zilele trecute aici. Sau gustul unui şniţel pe care mai acum cîteva luni îmi venea să îl arunc cît colo. Nu mai pomenesc de sarmalele aburinde servite cu un strop de mămăligă şi scăldate în smîntînă rece sau de cozonacul bunicămii, la care papilele mele gustative poftesc de ai zice că-s gravidă cu acte în regulă.

Mîncarea românească este poate singurul lucru care mă trage înapoi acasă. Şi printre puţinele cu care mă laud peste hotare pînă mă doare gura. Toţi ştiu de Dracula şi Transilvania, iar de vreo patru ani, odată cu Top Gear, au aflat şi că Transfăgărăşanul e probabil unul dintre cele mai frumoase drumuri din lume de încercat de către şoferii fanatici. Dar puţini au habar de gustul mîncării din România. Uneori mi-e de ajuns că îl ştiu doar eu. Ca să mă pot bucura în tihnă (în gînd, cum altfel?) de micile mele plăceri culinare. Şi ca să mă bat singură că am blagoslovit cîndva Copoul cît timp căram în spate bunătăţi de la mama de acasă. ■

> România e o țară „de treabă". Și ăsta e un lucru pe care nu-l poți explica în altă țară, cu alt vocabular. E o țară care se supără cînd o calci pe bătături cu nesimțire, dar nu urlă, nu face urît.

Românie, țara mea de ură, țara mea de dor?

patria noastră a fost să ne dăm ochii peste cap cu inima larg deschisă.

Mamă, azi am renunțat să fiu nerevendicat

de Cătălin HOPULELE | catalin.hopulele@yahoo.com

România mea respiră un aer brutal. A fost mereu așa. E o țară pe care, ca să ajungi să o iubești, trebuie să existe un moment în care să o urăști din adîncul sufletului. Un moment în care să fii dispus să o lași, să renunți la ea, să ți se dezlege sufletul și să nu te mai uiți înapoi. Și mie mi-a fost mereu greu să renunț. Cînd eram mic, mîncam literatura de capă și spadă pe pîine. Onoare, dreptate, justiție, legămînt, sacrificiu. Dragoste de patrie. Și cînd eram mic, lumea mea se termina pe malul Siretu-lui. Mă uitam cruciș de fiecare dată la mașinile care treceau granița invizibilă dintre Pașcani și restul lumii, invocînd în gînd trădarea de țară. Mi-am jurat să nu fac asta. Să nu fiu așa. Să trăiesc, să pun osul, să ajut orașul meu să crească, să conteze, să nu-l abandonez. Am crescut mereu cu gîndul că, dacă mi se va cere să fac asta, dacă am să rămîn, n-am s-o fac din sacrificiu. Și am plecat cu gîndul că mă voi întoarce.

Mi-am urît țara cu adevărat în vara lui 2012. Cînd între un referendum și o bălăcăreală publică a elitei noastre politice, oamenii s-au întors unii împotriva celorlalți. Erau orbi și surzi la argumente și raționament. Îi apucase o stare de febră și de rumoare. Am fost oprit pe stradă și înjurat că sînt băsist, am fost acuzat că-mi place să trăiesc în tiranie de oameni cărora le purtam un respect cordial. N-am simțit niciodată mai puternic decît atunci că meseria de jurnalist nu are nici un viitor în România. În acel moment de lehamite, am renunțat de tot la țară. Dacă m-ar fi luat cineva pe plantația lor de cartofi din Germania aș fi plecat fără să mă uit în urmă. Sau dacă m-aș fi uitat ar fi fost cu ură.

Dar n-am făcut-o. Abia anul trecut, cînd am fost la un pas de a pleca spre București, s-a zvîrcolit copilul din mine, care pîndea mașinile cum treceau podul Siretului. De atunci mi-am dat seama. N-am să plec niciodată din România. N-am să mă stabilesc niciodată în altă țară. Puștiul a cîștigat, cu o mențiune. Nu mă mai uit cruciș la cei care aleg să plece. Îi înțeleg. Nu e suficient să te declari patriot și să-ți imprimi tricolorul pe frunte. Înainte să poți declara că îți iubești țara trebuie să renunți din toată ființa.

Dacă ei n-au avut puterea să se întoarcă înseamnă, de fapt, că n-au plecat cu adevărat niciodată. ■

Povești din patria mea

de Iulia CIUHU | cristina.ciuhu@yahoo.com

România mea seamănă cu un vin sec. Un vin pe care l-am gustat acum doi ani la un eveniment de prezentare a celor mai rafinate soiuri autohtone. La început mi-a lăsat gura pungă. M-am și strîmbat un pic după ce am înghițit prima sorbitură, dar spre final nota de trandafir tot mi-a smuls un zîmbet după cîteva schimonosiri nedulci. România mea are inima caldă și chipul îmbătrînit de ani. Seamănă adesea cu bătrînele pe care le-am întîlnit la Rădăuți-Prut, femei inimoase, suflecate pînă la cot ca să-și scoată mîlul din case și apoi pregătite să pună în cuptor o tură de plăcinte și cozonaci pentru ziua de duminică. România mea este din cînd în cînd amenințată cu ciunțirea de unii oameni pe care îi ține pe pămînturile sale. O săgeată inima cînd îi vede, se îndoaie de durere, dar merge mai departe și speră că istoria nu o va mai vitregi precum odinioară. România mea este prinsă într-o gîlceavă continuă. Cînd am fost la Ciohorăni să văd cum se înțeleg sătenii cu țiganii de la marginea satului, am aflat că, de fapt, conflictul s-a aprins acolo de zece ani, dar s-a accentuat odată cu venirea adventiștilor în zonă. Pentru bani și o sacoșă cu făină și-au vîndut sufletul numeroase familii, iar acum găsești liniște în sat doar la o înmormîntare, cînd și ortodocșii și adventiștii primesc cîte un colac de pomană. România mea are copii abandonați și copii pe care îi crește la distanță. Pe cei din Valea Timocului aproape i-a uitat, iar azi abuzurile serbilor asupra românilor se înfierbîntă de la o zi la alta. Totuși, celor de peste Prut le mai ține seama. Dar, la fel cum copiii trecuți de 20 ani, abandonați fiind, își caută părinții de curiozitate și pentru niște răspunsuri care îi frămîntă, și România o să-și primească dojana și palma ei binemeritată. România mea azi e în sărbătoare. Se flutură steaguri, se intonează imnul și se țin discursuri patriotice. În inima ei, însă, de 1 Decembrie se iscă mereu o nouă revoltă. În inima ei, Avram Iancu a fost spînzurat și ars. ■

Spovedanie în ulei și vin fiert

de Ioan STOLERU | ioanstoleru@gmail.com

Patrioții care se laudă cu limba lor, dar nu știu s-o scrie corect, care-l citează cu mîndrie pe Eminescu, fără să fi citit nimic de-al lui în afară de lectura obligatorie din școală și care se simt mai împăcați cu propria mediocritate cînd Dan Puric le spune că sînt speciali doar pentru că s-au născut între Carpați sînt patriotarzi penibili care fac țara de rîs prin gîndirea lor medievală.

În general, patriotismul la noi se manifestă cînd e vreo sărbătoare națională mai importantă și se activează un declanșator intern care ne spune că „azi trebuie să fim mîndri" și mai nu-știu-cum. Dacă e rost de cîrnați cu fasole și țuică fiartă gratuite în centrul orașului, cu atît mai bine. În restul celor 360 și ceva de zile pe an putem să fim la fel de mîrlani, melteni și ignoranți cantotdeauna, că oricum vine spovedania de 1 Decembrie, cînd arborăm steagul în geam și ne spălăm păcatele cu caltaboș și paradă militară.

„Țara" nu e un ideal, ceva care plutește undeva-n aer și de care trebuie să fii mîndru pentru că așa ai învățat în școala generală, la istorie. E formată din oameni, e suma atitudinilor, ideilor și acțiunilor lor. Și rezultatele diferitelor eforturi colective se văd în diversele reușite, la alegeri etc.

Bine a spus cel care-a zis că să fii patriot înseamnă să-ți faci bine treaba pe care o ai de făcut; de la măturător de stradă la politician. Dintre cei doi, am infinit mai multă încredere în primul. Pe măsură ce urci pe treptele ierarhice treaba se face mai puțin, mai prost și oricum doar în interes personal. Așa că „țara", mă iertați, nu e o chestie de care să fiu mîndru pentru că „așa trebuie" și e 1 Decembrie și nu se cade altfel. O să fiu mîndru de ea cînd o să avem autostrăzi, un sistem sanitar eficient, unul educațional decent și o clasă politică pe care s-o pot lua în serios, nu o adunătură de clovni siniștri.

Patriotismul e muncă, informare corectă, gîndire critică, nu suma citatelor de Petre Țuțea împărtășite pe Facebook. ■

Săptămîna trecută, principele a primit din partea Institutului „A.D. Xenopol” din Iași titulatura de membru de onoare.

Cînd România îl sufocă se duce la Paris, la unul dintre băieții săi.

Lui Mihail Dimitrie Sturdza îi curge sînge albastru prin vene. Dar asta nu se vede în ochii săi vii. Nici nu s-a zărit, vreodată, pe chipul tînărului care a fost învățat de mic să-și țină originile ascunse de teama represaliilor comuniste. La 80 de ani, după ce a trecut prin patru lagăre românești pentru „nedenunțarea” unui complot și după ce a fost interpret sub trei președinți, Charles de Gaulle, George Pompidou și Valéry Giscard d’Estain, Mihail Dimitrie Sturdza se simte împlinit. Singurul său regret este că n-a apucat încă să-și scrie memoriile și se teme că începe să le uite, încet. Dar singurătatea din celulele Securității o să-l urmărească toată viața. La fel ca sîngele său albastru. Nu va scăpa, în anii care i-au rămas din viață, de coada de oameni care se așteaptă de la el să despartă apele și, într-un fel, e mulțumit. Deși nu o spune, principele Moldovei încearcă pe cît se poate să ducă imaginea boierimii din România mai departe ca un simbol al culturii și nu unul al subjugării.

interviu cu Mihail Dimitrie Sturdza, strănepotul domnitorului Moldovei Mihai

La întîlnirile oficiale, se vedea că C

Cătălin HOPULELE | catalin.hopulele@yahoo.com

Se vorbește foarte mult despre situația boierimii în anii de după cel de-al Doilea Război Mondial. Pe cei din familia Sturdza i-au prins persecuțiile nepregătiți?

Noi am fost totuși o familie cu nume care era cunoscut și eram și proprietari de moșii. Dar familiile boierești se stinseseră, multe dintre ele nu mai existau, iar proprietatea veche boierească dispăruse pentru că boierimea scăpătase. Familia mea, care locuia în Copou dar casa nu mai există, a fost obligată să părăsească Iașul odată cu toată populația. Cu toții am fugit mai întâi din cauza înaintării trupelor germane, care pierduseră războiul și se retrăgeau, și după aceea a armatei sovietice. Germanii au făcut foarte mari pagube dar armata roșie a instaurat teroarea, lucruri de care nu s-ar putea vorbi niciodată la ei. Jafuri, violuri și prădăciuni de tot felul astfel încît, atunci cînd a început instaurarea regimului, familia a fost pusă la index: nu am mai călcat pe la moșie, eram refugiați la București, de acolo ne-au dat afară și din casă – ca pe foarte multă lume de altfel – și ne-au mutat în case foarte sărăcăcioase la marginea orașului. Tatăl meu murise înainte de război într-un accident așa că mama n-a putut găsi foarte mult de lucru, iar pe noi, pe mine și pe sora mea, ne amenințau cu darea afară din școală. Lumea era foarte prudentă, nu vorbea, denunțurile erau în floare fiindcă regimul cu asta s-a susținut – instaurînd obligația de a denunța. Am fost arestat, din întîmplare și spre norocul meu într-un fel, la trei zile după terminarea bacalaureatului, sub acuzația de a nu fi denunțat o organizație subversivă compusă din elevi. Fete, băieți, toți mai tineri decît mine. Eu aveam 17 ani, cel mai tînăr avea 14, eram vreo 12 care, pasămite, formaseră o organizație subversivă ce sărea în ochii Securității lipind fițuici pe zidurile casei, fițuici pe care scria „Jos Comuniștii“. Ori o singură fată din acel grup făcuse lucrul acesta, ceilalți ne cunoșteam, dar nu făceam parte din nici un grup, însă Securitatea avea nevoie de motive de arestare ca să arate ce activitatea importantă are. Unii au fost eliberați după cîteva zile, prin diverse intervenții, ceilalți am încasat între un an jumate și trei, fără condamnare. Așa-zisa pedeapsă administrativă, fără proces, pentru că nu exista motiv de proces, nu existau documente. Am fost deci condamnat la trei ani de închisoare însă după doi ani, cînd a murit Stalin, fiindcă de la el pornea răul cel mare, instituțiile au început să se golească, încetul cu încetul.

Ați trecut de la Jilava, la Ghencea, prin lagărul de la Bicaz și ați fost eliberat de la Onești. Cum ați resimțit persecuția din închisorile de la începutul regimului, cînd închisorile comuniste erau umplute pînă la refuz?

Din această serie de închisori, Jilava a fost cea mai cunoscută. Acolo a existat un regim absolut organizat al înfomentării. În celelalte, bineînțeles, se mînca prost și puțin, dar puteai supraviețui. La Jilava era o problemă, însă, datorită vîrstei și pentru că nu eram considerat un element periculos, am fost scos de la după trei luni și dus în lagărul de triere de la Ghencea, de lîngă București. Acolo erau alte sute de oameni, de la chiaburi, șoferi de camion care înjuraseră regimul după o petrecere cu multă țuică, la foști oameni politici sau la rudele lor. De acolo am fost duși la Bicaz unde ni s-a dat regim de muncă obligatorie, spărgînd pietre pentru barajul care mai există și astăzi. Față de ce cunoscuse mai înainte, hrana era proastă, cu mult arpacaș, dar mai era din cînd în cînd o bucățică de carne, iar pîine cred că aveam jumătate de kilogram pe zi. Cînd a început să se închidă lagărul ne-au adus în vagoane de vite, închise, timp de trei zile, pînă la Onești, un traseu care putea fi făcut în cîteva ceasuri, dar ăsta era regimul. Așa că eu ca și ceilalți deținuți politic ai vremii tot timpul sîntem cam jenați de faptul că se face atîta caz, atîta tărăboi pe seama altor persecuții

„Domnule cu numele ăsta ce-ai să faci? Ești nenorocit pe viață!“

făcute de alt regim și nu se vorbește sau se vorbește foarte puțin de ceea ce au cunoscut deținuții politici români sub comunism.

V-ați temut, atunci, să vă folosiți numele?

În mod sigur! Evitam să vorbesc de familie. Pînă la vîrsta mea, am aproape 80 de ani, am rămas cu un fel de subconștient și visez cîteodată faptul că mă aflu într-un mediu comunist. Înconjurat de Securitate și de pericol. Nu pot spune că mă aflu într-o situație psihică dificilă, dar visurile legate de vremurile comunismului reapar din cînd în cînd. Voiam, tot atunci, să intru la facultate. Voiam să fac istoria, m-am dus într-o vizită la Facultatea de Istorie din București unde era istoricul Andrei Oțetea, un istoric cunoscut, venit din Iași și menținut în învățămînt pentru că era socotit ca fiind un adept al teoriilor noi. Or el a scris cărți de mare valoare, nu a fost marxist decît în măsura în care toată lumea era obligată să mai dea aluzii la Karl Marx, Friedrich Enels, la Lenin și Stalin, marii înaintași. Văzînd la un moment dat că se uita și dînsul la ceva în sala unde eram vreo 20 și ceva de tineri m-am aproiat și i-am spus: „eu sînt Sturdza și voiam să vă întreb dacă am vreo șansă să mă înscriu la examenul de admitere”. Venind de la Iași și fiind istoric, el știa foarte bine ce înseamnă numele meu. S-a uitat prelung la mine și, foarte amabil, cu voce joasă, mi-a spus: „Nu vă sfătuiesc”. Și avea dreptate! Mai departe, viitorul mi-a fost decis de un fost coleg de liceu întîlnit din întîmplare pe stradă, care dăduse examenul înainte de a intra eu la închisoare și care mi-a spus că la Facultatea de Filologie, la secția de italiană, sînt candidați puțini și dacă sînt locuri libere mai închid ochii. Asta s-a întîmplat, m-am înscris și am terminat facultatea, nu am fost arestat în anii ’56 cînd universitățile erau parcurse de acel freamăt de la Revoluția din Ungaria.

V-ați gîndit să fugiți?

Nu, nu era o opțiune. După ce am încercat fără prea mult succes să mă angajez ca profesor de liceu, am ajuns traducător la IPROCHIM. Însă am stat doar un an și jumătate, veneau directive de sus ca dușmanii de clasă să fie eliminați și începeau căutările în arhivele facultăților. Atunci, aveam rude în străinătate și le-am rugat să facă ceva să ne scoată, mai ales că bunica mea, Olga Sturdza, care toată viața ei trăise la Iași, plecase cu ajutorul lor. Oricum, din țară nu se mai putea pleca, granițele erau închise, erai împușcat dacă încercai. Au fost mulți care au vrut să treacă Dunărea înot noaptea erau și ei împușcați dacă erau observați. Cei care treceau spre Iugoslavia erau băgați în lagăre și mulți dintre ei au fost întorși în țara de unde veneau, fie Bulgaria, fie România, așa că o plecare din țară în condiții ilegale echivala cu trădarea și iar te trezeai într-o închisoare. Așa au început intervențiile, întîi pentru sora mea, apoi pentru o soră de-a mamei, pentru soțul ei și doi copii mai mici. În sfîrșit am plecat și eu.

Îmi dau seama că, din educația pe care ați avut-o, ați fost crescut în oglinda civilizației și culturii franceze. Ați găsit ce v-ați așteptat dincolo de granițele României comuniste?

Auzisem în familie povești despre cum e în Franța, despre cum e în străinătate. Însă familiile boierești aveau de unde să își permită cheltuielile legate de un voiaj. Adesea chiar cheltuiau anapoda și se întorceau cu datorii mari și, după cinci-șase ani de asemenea voiajuri și lucruri scumpe cumpărate în străinătate, își vindeau moșia și rămîneau cu obligația de a-și găsi de lucru ca și cum ar fi fost niște funcționari oarecare. Fiindcă situația gravă în cazul lor este că nu cunoșteau, de fapt, nici o meserie. Asta era partea slabă a clasei burghezo-moșierești; era o clasă care efectiv nu cunoștea nici o meserie. Din burghezie veneau membrii unor profesiuni liberale sau comercianți care mai știau să facă ceva. În cazul boierimii erau mulți... asta era o parte slabă pe care nu încerc să o ascund. Erau mulți care nu știau să mai facă nimic, nici nu știau anumite doamne să gătească, erau dați afară din casă, obligați să își vîndă lucrurile și să găsească o sursă de venit. Eu, odată ajuns în Grecia, mi-am dat seama de enorma diferență dintre regimul comunism pe care-l părăsisem și regimul așa-zis capitalist care era, totuși, unul de mare libertate, de liberă concurență. Erau pui la frigare care se învîrteau, la stradă, pe acele dispozitive de rotisat, erau magazine din care puteai să îți cumperi orice doreai. În România lăsasem cozi la mîncare de la 4-5 dimineața unde nu ți se dădea cît voiai ci cît era rația zilnică.

Există unele teorii care spun că familiile de boieri care au trăit în regimuri autoritare au ales într-un fel să-și dilueze linia de familie ca să scape de această persecuție.

Dar bineînțeles! Și eu am fost sfătuit să fac același lucru cînd încă eram în România. La noi, pe atunci, era un ministru comunist, îl chema Grigore Preoteasa. El a murit pe vremea lui Gheorghe Gheorghiu Dej într-un accident de avion în care era și Dej, cînd o delegație română se întorcea de la Moscova. Mi s-a spus atunci să merg să-l rog pe Preoteasa să mă ajute, mi s-a spus „domnule cu numele ăsta ce-

Opinia studențească 9
Numărul 470 | 2 - 8 decembrie 2013

l Sturdza

Ceaușescu era un om fără cultură

Mihail Dimitrie Sturdza este un genealog apreciat între istoricii din țară.

ai să faci? Ești nenorocit pe viață!". Preoteasa știa cine sîntem și noi știam cine era el dar, bineînțeles că nu își putea lua riscul protejării cuiva care, chiar dacă nu făcuse politică anticomunistă, avea un nume care îl făcea de la bun început țintă pentru a fi obiectul unor persecuții atunci cînd venea ordinul de sus. În uniunea sovietică a fost un regim de exterminare la comandă. Pe vremea lui Stalin veneau ordine de la centru ca în raionul cutare din Siberia îndepărtată să fie executați 300 de dușmani ai poporului. Cine erau? Trebuiau găsiți și inventați. Îi lua la întîmplare, mai ales chiaburii, și îi împușcau pînă făceau norma împotriva luptei dușmanului de clasă. La noi nu a fost chiar așa. În familia mea au murit două persoane de mîna comuniștilor, un frate de-al bunicii mele dinspre mamă care a încercat să fugă în Iugoslavia. A fost prins la graniță și omorît în bătaie în '47. Oricum, marile tentative de fugă au început după abdicarea regelui cînd toată lumea și-a dat seama că s-a terminat cu România liberă de odinioară. Un alt membru de familie care a murit în închisoare a fost Gheorghe Brătianu, șeful de partid al liberalilor, căsătorit cu Elena Sturdza care era mătușa mea. Amîndoi au fost hăituți, duși din închisoare în închisoare, ea a scăpat dar pe el l-au dus la Sighet unde se știe că a făcut parte dintre morții de acolo datorită tratamentelor oribile la care au fost supuși. Ca să nu mai spun de o mulțime de rude îndepărtate despre care auzeai într-o bună zi că a venit duba noaptea și i-a ridicat.

Poate că vechiul regim nu era chiar atît de scandalos doar pentru că era bazat pe un trai îmbelșugat provenit din munca altora

Nu v-a apăsat niciodată ideea că boierimea era totuși o clasă care se distingea prin faptul că trăia exclusiv din munca altora?

În teorie, regimul burghezo-moșieresc era bazat pe munca poporului muncitor. Condiția țăranilor era foarte diferită, în anumite regiuni o duceau foarte greu pentru că economia era făcută strîmb în vremurile acelea. În alte regiuni o duceau foarte bine. În Bucovina, spre exemplu, nu exista sărăcie. Nici în multe părți ale Ardealului. Exista însă în regiuni ca sudul Moldovei, însă, indiferent de situația țăranilor, proprietarii de moșii evident trăiau în huzur. Nu făceau nimic, mulți dintre ei stăteau cu lunile la Paris, pe Coasta de Azur, și trăiau efectiv din munca țăranilor de pe moșiile lor. În teorie, acest regim poate apărea nedrept. M-am gîndit și eu la asta, nu e frumos și nu e bine ca o mică parte din populație să trăiască din muncă, adeseori foarte grea, a țăranilor. Cînd a căzut comunismul, au început să se facă retrocedări, unele mai strîmb, altele mai drept, unele încă nu s-au terminat. Mi-am dat seama că tendința omului de a aduna bogății este universală, există peste tot. De aceea poate observăm și astăzi formarea sub ochii noștri a unei clase de oameni avuți, proveniți din rîndurile poporului, în anumite cazuri chiar așa numiții „cei mai buni fii ai poporului", membrii cu carnet de partid care au fost comuniști înfocați sub Dej sau sub Ceaușescu, care acuma s-au reconvertit la afaceri și au adunat averi foarte mari. Fostul regim, dinainte de '44, avea păcatele lui, bineînțeles. Exista corupție și la noi pentru că trăiam într-o zonă a Europei unde bacșisul și corupția erau instituționalizate de secole, dar nu cu procedeele absolut scandaloase de astăzi cînd averi întregi pleacă peste noapte din proprietatea unei întreprinderi sau bănci în buzunarul unui individ. Așa că m-am gîndit că poate vechiul regim nu era chiar atît de scandalos doar pentru că era bazat, dacă nu pe exploatare, cel puțin pe un trai îmbelșugat provenit din munca altora. Vechea clasă avea o calitate. Voia să fie europeană. De aceea elita, burghezia, boierimea, cît mai rămăsese, copiau Franța, care a fost timp de două secole marele model al civilizației europene. A vorbi franțuzește, a citi în franceză, era un semn de europenizare. Nu era unul de înstrăinare și de trădare a patriei. Deloc!

Ați declarat la o conferință că nu vă puteți lăuda cu faptul că vă iubiți țara. Duminică vă simțiți român sau îndepărtarea v-a înstrăinat sentimentele?

Nu mi-a înstrăinat sentimentele dar m-a făcut să fiu mai moderat și mai tolerant față anumite forme de patriotism exagerat. Românii sînt deseori convinși că ei au fost singurii persecutați în istorie, că doar ei contează și că marile puteri dintotdeauna făceau ceea ce făceau cu gîndul numai la România. Nu e cazul. Cînd trăiești mult în străinătate ajungi să vezi că marea politică nu prea ține cont de țările mici ca cea a noastră.

Dacă ar fi avut norocul unei educații mai îngrijite, Ceaușescu nu ar fi fost un om de stat rău

Ați spus la un moment dat că „interpretul trebuie să fie doar o mobilă". Cît ați fost interpretul oficial al lui Charles de Gaulle l-ați cunoscut pentru prima oară pe Ceaușescu de la exilul forțat din țară. Cît de impasibil ați putut rămîne în fața lui?

Am avut, într-adevăr, de-a face cu Nicolae și Elena Ceaușescu. Dacă ar fi avut norocul unei educații mai îngrijite, mai orășenești, superioare, nu ar fi fost un om de stat rău. Era șiret, crescut la școala de partid, obișnuit să se apere din toate părțile împotriva disidenților, a deviaționiștilor, a dușmanilor de clasă. A urcat treptele puterii încet cu încet, cu răbdare și abilitate, dar se vedea cînd era în fața unor oameni de stat occidentali că era un om fără cultură și, din naștere, avea o dificultate în a se exprima. Cînd voia să vorbească și se entuziasma puțin, dacă pot folosi termenul, se scremea ca să găsească cuvîntul pe care îl căuta, agita din brațe, ceea ce arăta că nu era în stare să facă altceva. Pe cînd, în cazul generalului de Gaulle, un om de stat, de statură internațională, care luase și lecții de actorie și de oratorie cu gesturi mari, cu intonații scandalizate, pentru că așa voia el să se exprime în anumite cazuri. Era cu totul alt spectacol. De aceea spun că interpretul trebuie să fie o mobilă. Să scrie exact ceea ce aude și, în fond, să nu existe decît la modul general.

Nu v-a cuprins un moment de furie cînd l-ați văzut?

Uitați, e foarte curios. Mi-am pus și această problemă, cînd am aflat de alegerea mea ca interpret al generalului de Gaulle. Am avut termen de gîndire o zi. M-am întrebat, ce să fac? Oare se cade, față de mine și de mediul din care provin, de lumea pe care o cunosc, să mă aflu în fața lui Nicolae Ceaușescu? Pînă la urmă, el reprezenta, mai ales pentru românii din exil, un criminal, un asasin, unealta Moscovei. Or cineva mi-a spus că dacă nu mă duc eu o să ia pe altul și tot aia o să fie. Oricum, ca șef de stat venea într-o vizită oficială și nici nu îi trecea prin cap să ia atitudine împotriva unui ca mine care fusese ales de guvernul francez. Aveam pașaport diplomatic cu care am venit în România tocmai ca să nu fiu arestat. Mi s-a pus în vedere pînă și faptul că, dacă pe parcurs o să vină o femeie superbă și eu, care am 30 de ani neîmpliniți, să fiu atent că femeile alea au alte rosturi decît ceea ce aș putea crede. Oricum, relațiile au fost simple. Eu salutam de o parte, el răspundea și apoi funcționam ca interpret. Oricum, întîlnirile acestea nu sînt improvizate la trei zile, ceea ce se spune este cîntărit tocmai ca să se evite situația în care o vizită oficială se termină printr-un dezacord. Așa e piesa, ăsta-i protocolul. E o doză de ipocrizie care face parte de secole din meseria diplomatică. La una dintre vizite, Ceaușescu voia să îi propună lui de Gaulle ca ei doi să ia conducerea unei inițiative de pace odată între Israel și țările arabe și cealaltă în cadrul războiului din Vietnam. Or generalul cunoștea mai bine greutatea SUA și complicațiile care s-ar putea ivi dacă te-ai amesteca în niște conflicte atît de complicate care continuă și astăzi încărcate de atîta ură. Generalul era foarte rezervat și insista cu propunerea să încerce amîndoi ca să se termine cu războiul din Orientul Mijlociu. El avea idei din astea, era un om foarte șiret, așa cum am spus, nu era prost deloc, dar cu cunoștințe foarte sumare. Chiar anii de putere pe care îi trăise nu îmbunătățiseră cu mult cunoștințele lui de cultură generală și găsea că e foarte bine așa cum mergea treaba în România, unde toată lumea făcea ce spunea el, să vină cu generalul și să aranjeze o pace. Să fie ei mari binefăcători ai omenirii. Însă de la vizitele următoare a apărut o schimbare. La vizita următoare a lui Giscard d'Estaing (n.red.: al doilea președinte francez al cărui interpret a fost Mihail Dimitrie Sturdza) dar și la vizita delegației române la Paris, a apărut în prim plan Elena Ceaușescu. Aceasta devenise o personalitate importantă. Se spunea, și probabil e adevărat, că ea își conducea soțul. Dacă mai este astăzi cineva care îl regretă pe Ceaușescu nu o regretă nimeni pe ea care era o băgăreață. Academiciana de renume mondial, o nerușinare față de Academia Română unde erau oameni de mare pregătire care s-au găsit supuși unei femei ce nu avea nici un fel de intelect.

> Românii sînt deseori convinși că ei au fost singurii persecutați în istorie, că doar ei contează. Nu e cazul.

Te făceai că muncești și statul se făcea că te plătește

Există foarte mulți nostalgici ai regimului în România. Sînt îndreptățiți românii la această nostalgie?

În timpul regimul comunist a fost ridicată o întreagă clasă de oameni care nu avea pregătire culturală și nici tehnică, luați fiindcă erau de origine socială sănătoasă. Or, în toate țările, dintotdeauna, băieții din popor care aveau inteligență și noroc de a urma studii bune ajungeau cîteodată miniștri, șefi de state. Oricine dacă are merite poate ajunge cît se poate de sus, dar nu poți lua o clasă de cîteva sute de mii de oameni să le dai pe mînă adminsitrația unei țări. Asta a dus la convingerea că, dacă ești un om fără cultură și foarte simplu, ești convins că treaba putea să meargă, că mergea așa de bine sub Ceaușescu. Faptul că sub regimul lui s-a instaurat acea foamete organizată, lumea care se scula la patru dimineață să facă coadă ore întregi ca să aibă jumate de kilogram de lapte sau copane de pui astăzi a dispărut. Lumea care nu are bani se uită la vitrinele supermarketului și tînjește. Dar nu mai poți, în mod logic, să îl regreți pe Ceaușescu. Îți plătea o leafă sau, cum se spune, te făceai că muncești și statul se făcea că te plătește. Regretul provine de la o categorie de oameni care ar vrea să nu facă nimic, să trăiască cu foarte puțin, pentru că nimeni nu spune că sub Ceaușescu era belșug. Se crede dar nu era. O întreagă categorie care nu se poate încadra în mentalitatea de competiție și de efort: de acolo vine nostalgia după regimul lui Ceaușescu. O întreagă categorie de oameni într-un fel dezrădăcinați social îl regretă pe Ceaușescu. Pe Elena nu, că i-a mers totuși vestea că era o femeie rea și nepricepută. Nu o regretă nimeni.

Există o legendă care vorbește despre cum Elena Ceaușescu a venit însoțită la Paris de o doamnă de onoare mai urîtă decît ea.

M-a frapat faptul că Elena Ceaușescu era o femeie între două vîrste, nici frumoasă, nici urîtă. Dacă o vedeai pe stradă nu îi dădeai nici o atenție. Astfel, ea voia să pară mai frumoasă decît era și a venit într-adevăr însoțită de doamne de onoare. Oficial, la început, nu avea nici un rol. Era o soție de șef de stat ca oricare alta, ce are un loc la primirile oficiale dar nu participă la discuții. Or ea se înghesuia, voia să fie de față, să își dea cu părerea. Asta făcea o impresia proastă mai mult decît o făcea el care, cînd spunea ceva, nu era o prostie nemaipomenită. Se exprima prost, nu avea darul vorbirii, dar ceea ce spunea era bine socotit și discutat cu consilierii lui. Însă Elena a venit însoțită de o femeie mică, urîtă foc și șașie (n.r.: care se uită în strîmb). Faptul că era șașie o promova și o făcea să pară mai frumoasă decît era în realitate. De altfel, ce poți găsi mai rău de atît ca să pari frumoasă în comparație? ■

> Dacă mai este astăzi cineva care îl regretă pe Ceaușescu, nu o regretă nimeni pe Elena. Academiciana de renume mondial, o nerușinare față de Academia Română unde erau oameni care s-au găsit supuși unei femei ce nu avea nici un fel de intelect.

Opinia studențească
Numărul 470 | 2 - 8 decembrie 2013

Străinii care și-au înfipt

Mînați de pasiuni din tinerețe, aceștia au

Pe ei România i-a făcut oameni. Fie că își căutau devenirea, fie că veneau să-și urmeze o iubire prea mare. Străinii care au devenit copiii țării noastre sînt mai mîndri decît oricare dintre noi de faptul că sînt aici. Ei au trecut peste discriminări, frustrări și dorul de țara și familia lor, de dragul de a se lăsa adoptați. Mai mult de-atît ei vor să schimbe ceva. Au forța de face ceva. Au pasiunea și determinarea. Fie că vin din Franța, Spania sau Egipt, ori că viața i-a exilat în Germania nu-i vezi stînd cu mîna în sîn și plîngîndu-se. Nu-i vezi dezgustați de ceea ce se întîmplă aici, de oameni și de locuri. Ei vor să smulgă zîmbete, să construiască, să salveze vieți, trăiesc emoțiile politice și sociale chiar mai intens decît noi. Diferența dintre noi și ei? Faptul că ei au ales să fie români. Asta i-a făcut puternici și încrezători și mai patrioți decît noi toți laolaltă. Ei sînt modelele din umbră și din lumina reflectoarelor la care, români fiind, o să ne raportăm, din păcate, doar cu invidie sau cu dușmănie.

Dirijorul viselor s-a născut în Sibiu

de Iulia CIUHU | cristina.ciuhu@yahoo.com

Robert nu a știut cum sună vocea mamei sale pînă la șase ani. De curînd, în urma unei operații în străinătate, familia băiatului și-a împlinit visul, iar micuțul Robert le-a ascultat pentru prima dată glasul părinților. „Minunea a fost posibilă pentru că în Iași există oameni darnici care au participat la concertul caritabil organizat de studenții agronomi. După evenimentul pe care l-am dirijat s-au adunat 20.000 de lei pentru operație. Asta e o realizare, nu banii pe care-i aduni în cont", spune Michael Beck Hamlescher, românul care a organizat în decursul a peste 30 de ani de carieră aproape 400 de concerte de binefacere. Ultimul pe care l-a dirijat a fost organizat la inițiativa Fundației pentru Servicii etenii mei au suferit, eu am fost totuși norocos și am ajuns acolo, alții, săracii, s-au prăpădit aici", povestește Michael Beck, stabilit de patru ani în Iași, unde dirijează orchesta Universității de Arte „George Enescu" și unde susține și un curs la masterat. Înainte de a ajunge aici, însă, a cucerit publicul american, cel german, cel rus, cel italian și pe cel canadian. Dar de pe marile scene ale lumii a fost mereu cu gîndul acasă, iar, ori de cîte ori a avut șansa, a cerut străinilor să ajute copii și adulții din România, bolnavi sau lipsiți de sprijin din partea autorităților. Și așa au intrat în țara noastră prin intermediul Asociației „Rumänien Hilfe – Wuppertal" 35 de convoaie umanitare, în care s-au găsit de la

„România este pentru mine acasă și aici voi reveni mereu cu drag."

Sociale Bethany, iar vineri seara, sub bagheta maestrului s-au strîns aproape 9.000 de lei pentru copiii diagnosticați cu autism. „De cînd vine la centrul fundației, copilul meu a început să vorbească. Se văd progrese în activitățile noastre de zi cu zi. Dacă înainte la școală nu socializa cu nimeni, acum a început să lege prietenii", ne povește Oana, o mamă bucuroasă care și-a găsit liniștea de cînd a descoperit cursurile fundației și de cînd și-a înscris băiatul la programul terapeutic al acesteia. „Anul acesta copiii de la centru vor avea un Crăciun altfel, mă încîntă să știu că am adus o urmă de speranță pe chipurile acelor oameni încercați", povestește dirijorul senin și simplu, fără nici o urmă de mîndrie în urma atîtor vise împlinite cu orchestra sa.

Cetățean al lumii

Michael Beck este cetățean german născut în România la Gârbova, în 1955, iar 20 de ani mai tîrziu istoria sau șansa, cum îi place să spună, l-au ghidat către Germania. Au fost ani în care familia sa a fost persecutată de către regimul comunist, bunicii condamnați în lagărele din Siberia, iar părinții nevoiți să-și găsească o ușă de scăpare în altă țară. „Dar să știți că nu doar noi am fost asupriți. Și prijucării pentru micuți la haine pentru oameni mari și nevoiași. „Dacă am avut această șansă să fiu primit în altă parte cu brațele deschise, nu i-am uitat pe cei pe care i-am lăsat în țară și nici nu am vrut să uit România pentru acele suferințe din trecut. Ba dimpotrivă, România este pentru mine acasă și aici voi reveni mereu cu drag". Cît de curînd, pînă în Crăciun, Michael Beck pune la cale o nouă bucurie pentru copiii crescuți de părintele din Bârnova. I-a văzut odată și de atunci și-a pus în gînd să le facă sărbătorile mai fericite cu dulciuri, hăinuțe și jucării.

Ambasadorul Star of Hope pentru Europa regretă că nu pun la cale astfel de acțiuni tot mai mulți oameni și spune că se gîndește să le fie de folos celor din jur pentru că el nu este al Germaniei sau al României, ci este cetățean al lumii și atunci îi revine datoria de a o face mai frumoasă. „Vreau să arăt generației mai tinere că prin noi înșine putem schimba ceva. Nu trebuie să așteptăm să vină de undeva de sus. Noi, unul cîte unul putem contribui la bunăstarea celorlalți mai năpăstuiți de soartă". Acum două săptămîni l-am văzut pe Michael Beck la inaugurarea unui parc de joacă pentru copiii cu dizabilități din Iași. Stătea de vorbă cu Andreea și cu Emil, doi elevi cu dizabilități care-i povesteau cum se descurcă la școală și ce au mai făcut în ultima vreme. Iar domnul Beck rîdea alături de ei precum un prieten foarte apropiat. Vineri seara, la concert, a stîrnit hohote de rîs pe durata întregului eveniment cu șiretlicurile inventate pe moment. Iar la final, copiii l-au cuprins în brațe bucuroși. „Cînd văd că am reușit să-i fac pe micuți să rîdă cu poftă, iar pe adulți să uite cîteva minute de venitul facturilor sau de munca din ziua următoare sînt tare mulțumit. Dacă eu reușesc să smulg niște zîmbete de la oameni necunoscuți înseamnă că mi-am îndeplinit misiunea". ■

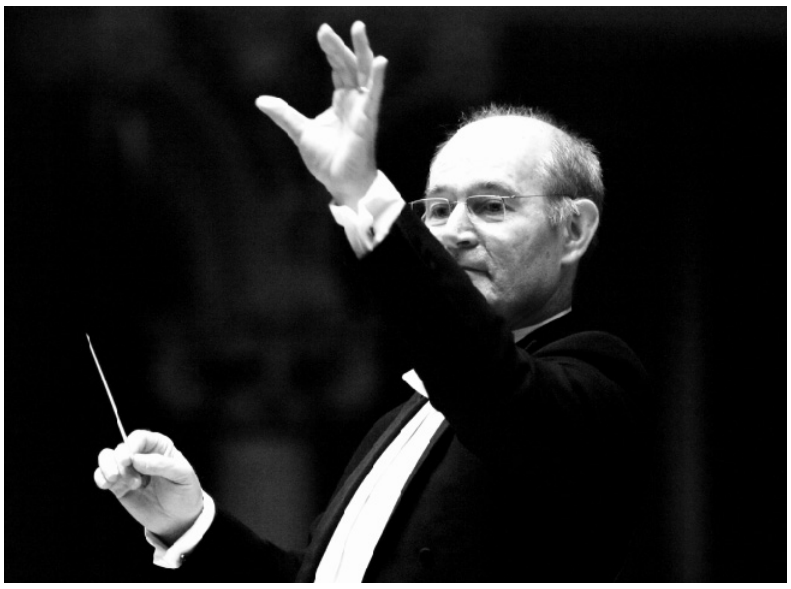

Michael Beck Hamlescher a organizat în decursul a peste 30 de ani de carieră aproape 400 de concerte de binefacere.

Maria *(a doua din stînga)* a venit din Spania să predea limba, istoria și geografia țării sale natale.

Roșu de Valencia la „Cantemir"

de Andrei MIHAI | mihaicandrei@yahoo.com

Maria Vicenta Revert Ganata este de două luni în România, însă cele cîteva cuvinte românești pe care le-a învățat le rostește aproape fără vreun accent. A venit din Spania să predea limba, istoria și geografia țării sale natale la Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir" din Iași, iar elevii săi i-au devenit ca niște copii. „În Spania toată lumea mergea pe coridoare fără a da atenție celorlalți, aici oamenii relaționează, comunică mereu unii cu alții, iar asta e răcoritor". Își amintește că, în primele săptămîni, copiii îi spuneau mereu „sărutmîna" atunci cînd o vedeau. A înțeles că este un salut și de aceea, următoarea zi cînd aceștia au salutat-o, le-a răspuns și ea tot cu „sărutmîna". Femeia de 44 de ani zîmbește larg în timp ce povestește întîmplarea, face gesturi ample, dar cumpătate, iar mîinile ei par a picta un tablou a celor întîmplate.

Uneori îi este dor de orașul natal, de Valencia, dar mai ales de fiul și mama sa. „Fiul meu învață în Andora și mereu îi duceam lipsa, mereu mergeam cu mașina să-l vizitez. Acum parcă nu mai simt depărtarea de el atît de puternică și înțelegem amîndoi prin ce trece celălalt", îmi spune Maria.

La vară, cînd cifrele din termometre nu vor mai fi atît de neîndurătoare, profesoara vrea să-l aducă pe fiul său în România. „Vreau să înțeleagă locul în care am ales să lucrez și să vadă ce fac aici, dar mai ales vreau să învețe limba și să afle mai multe despre țară, despre oameni și despre cultură", îmi explică didactic Maria, desenînd cu degetele pe masă fiecare pas.

Își amintește însă că are copii și aici, iar aceștia reușesc să o facă să mai uite de dorul de familia din Spania. „Sînt copii foarte silitori și foarte talentați. Nu numai că au cîștigat primul loc la un concurs de teatru național în limba spaniolă, dar au cîștigat și locul I la etapa europeană a concursului", îmi spune Maria în timp vocea i se precipită iar ochii i se fac din ce în ce mai mari. Acum se pregătesc pentru un concurs la București, iar dacă vor cîștiga vor merge la Sofia cu trupa de teatru, acolo unde se va ține etapa europeană. „Îmi iubesc elevii de aici. Sînt foarte pasionați de ceea ce fac, nu îi deranjează să vină la școală sîmbăta sau duminica dimineața. Chiar ei m-au întrebat asta și mi s-a părut minunat".

Cu toate că nu o deranjează să vină în weekend la școală, acestea sînt zilele în care Maria vizitează Iașul și încearcă să învețe limba română. Își amintește cu plăcere de sărbătorile dedicate Cuvioasei Parascheva. „Asta mi-a adus aminte de casă și m-a făcut să realizez că semănăm foarte mult. Și în Spania sînt asemenea sărbători, iar oamenii așteaptă să se închine la fel ca în România."

Dacă îi spui de bucătăria tradițională românească femeia exclamă scurt „¡Oh Dios mío!" (trad. O, Dumnezeule) și apoi începe să enumere bucatele pe care le-a încercat, îmi povestește despre sarmale, despre cașcaval, dar și despre alte brînzeturi pe care le pronunță greoi. Și-a făcut un obicei ca în fiecare sîmbătă dimineață să meargă la cumpărături, însă evită magazinele și îi place să meargă în piață și să se piardă printre tarabe. „Totul este natural aici, atît oamenii cît și mîncarea. România de fapt este plină de lucruri minunate." ■

în piept steagul României pe viață

fost adoptați de tricolor și au devenit, de-a lungul anilor, români sadea.

Pentru cei care s-au lăsat adoptați de țara noastră, identitatea națională nu e o povară.

Dragostea românească cu năbădai de Avignon

de Cătălin HOPULELE | catalin.hopulele@yahoo.com

Pe Olivier Dumas îl sună de ani buni televiziunile și radiourile în preajma Crăciunului. Dar, cu trecerea anului, bibliotecarului de la Mediateque, a Institutului Francez, îi vine tot mai greu să le răspundă. Cum să își aducă aminte obiceiurile de Crăciun din Franța cînd el s-a stabilit pe dealul Copoului de 20 de ani? „Așa că mă trezesc uneori că trebuie să mai caut pe Google să nu cumva să ratez vreun obicei. După 20 de ani, cunosc tradițiile românești mult mai bine“, și bărbatul zîmbește. Are o blîndețe în gesturi pe care n-ai asocia-o cu înfățișarea nemțească. Ochii albaștri te pironesc în scaun și părul blond, tuns scurt, se îndreaptă rebel în toate direcțiile. Cei 20 de ani petrecuți în preajma bibliotecii i-au înmuiat glasul care însă se strecoară cu ușurință printre liniștea dintre tomurile din rafturile Mediatecei.

Cu ancoră la Iași

Olivier a venit în 1993 la Iași cu scop precis: să se căsătorească, să lucreze la Centrul Cultural Francez, actualul institut din Iași și să-și întemeieze aici o familie. „Eu eram tînăr și îndrăgostit, putea să fie război civil și tot aici rămîneam”, iar rîsul bărbatului capătă o tonalitate de bariton. Pe soția sa a cunoscut-o în Franța. După revoluție, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” a înființat o trupă de teatru francofonă studențească care a fost invitată la un festival în Avignon, locul de baștină al lui Olivier. El era implicat într-o organizație culturală româno-franceză care le-a cerut membrilor să cazeze cîte un student român pentru a îi scuti de costurile suplimentare. „Am zis da, eram singur într-un apartament mai mare și am avut surpriza ca cel cazat să fie o studentă. Ea. Așa ne-am cunoscut apoi trupa a revenit în 1991, în 1992 și pe urmă am venit eu la Iași, tot în ’92”, rememorează Olivier. Nu-și dă seama, dar, de cînd a început să vorbească, degetele i s-au împresurat în jurul verighetei de la mîna stîngă, pe care a început apoi să o învîrtă mecanic.

De atunci, lucrează amîndoi în Iași. Ea e din Rîmnicu Vîlcea, el din Avignon, dar spune că amîndoi s-au îndăgostit de Iași și de Copou. De aceea nici nu s-au întors în Franța, deși au fost cîteva momente în care poate ar fi vrut. Dar în România munceau amîndoi, erau aproape unul de altul și erau fericiți. „Am cunoscut Bucureștiul prima dată, am fost la ei o săptămînă în cartierul Militari. Blocuri, blocuri, blocuri sinistre. Am rămas cu o impresie foarte negativă încă de pe atunci despre București, acum s-a ameliorat cu Centrul Vechi dar atunci era alt oraș, era sinistru.” Însă de Iași s-a îndrăgostit, în special de Copou, unde s-a decis, după ce a schimbat două apartamente, să se stabilească.

Român 100%, cu excepția fotbalului

Părinților le-a fost greu să-l vadă plecat, dar știind că are un loc de muncă, „o fată serioasă și un acoperiș deasupra capului” le-a fost ușor. În Franța merge în fiecare an, vara. Înainte să i se nască băiatul mergea și de Crăciun, dar sînt ani buni de cînd nu l-a mai prins zăpada în Hexagon. Cea mai mare dorință pe care o are anul acesta de sărbători este înființarea unei linii low-cost ca să lege Parisul de Iași, să nu mai schimbe două avioane și două trenuri pînă în Avignon. Oricum, de 1 decembrie, Olivier Dumas va serba ca un român get beget. „Despre patriotism... pot să spun că sînt la fel de român ca toată lumea, trăiesc emoțiile politice ale românilor, viața de zi cu zi, problemele cu teii din Iași. Sînt la fel de român, dar cu cîteva excepții. De exemplu, pe 1 decembrie mă bucur pentru români dar nu pot să spun că tresar de emoție. Apoi cînd joacă echipa de fotbal a Franței și pe 14 iulie mă simt francez 100%”, spune bărbatul ridicînd din umeri. Oricum, privește lucrurile și matematic. Olivier are 45 de ani. Peste cinci ani va avea tot atîția ani petrecuți în România ca în Franța. Abia atunci nu va mai răspunde presei la telefon. Decît dacă îl întrebă de tradiții românești de Crăciun. ■

Olivier a venit în 1993 la Iași cu scop precis: să se căsătorească și să lucreze la Centrul Cultural Francez.

Un egiptean aduce copiii pe lume la Iași

de Mădălina OLARIU | madalina.olariu@yahoo.com

Dacă ar putea să se întoarcă în urmă cu 25 de ani, cînd a ajuns pentru prima dată în România, dr. Mohamed Daoud ar alege un alt anotimp în care să calce pe pămînt românesc. Asta pentru că la început, țara noastră l-a primit rece, aproape înghețată, într-o zi de ianuarie a anilor de dinaintea Revoluției din 1989. „Îmi amintesc și acum că eram încălțat cu niște cizme lungi, însă cu talpa subțire, iar de la scara avionului și pînă la autobuz am mers pe jos, prin zăpada. Pentru mine era de fapt prima dată cînd vedeam zăpada, iar schimbarea de climă era una dintre problemele cu care se confruntau toți cei care veneau din Egipt să studieze”, explică acesta scuturînd capul aducîndu-și aminte.

> „M-aș întoarce oricînd în Egipt, însă pentru mine aici este acasă, pentru că pe mine, țara asta m-a crescut.”

Și deși majoritatea egiptenilor cu care a venit în țară au preferat să se întoarcă după un an în țara natală din cauza climei, Mohamed a hotărît că nu va părăsi România pînă nu va reuși să schimbe ceva. În timp ce ceilalți 70 de colegi se întorceau în deșertul de acasă, el împreună cu un coleg au început cunoașterea României. „Am prins acele vremuri cînd nu aveai voie să ieși din perimetrul căminului sau nu vorbea nimeni cu tine pentru că erai străin. Însă deși știu că, dacă m-aș întoarce în țara mea, aș trăi poate de zece ori mai bine, nu aș vrea să părăsesc România pînă nu aș fi sigur că am reușit să schimb atitudinea față de străini, să fie priviți cu aceiași ochi ca cei născuți aici.” Și-ar dori să îi poată face pe români să înțeleagă că nu există un singur loc numit „acasă”. „M-aș întoarce oricînd în Egipt, însă pentru mine aici este acasă, pentru că pe mine, România m-a crescut”, rostește dr. Mohamed accentuînd ultimele cuvinte. Pe doctor, prietenii l-au botezat Alex, după orașul în care s-a născut, Alexandria.

Din student al Facultății de Medicină din Iași, România l-a transformat pe Mohamed Daoud în medic specialist în obstretică-ginecologie la Maternitatea „Cuza-Vodă” și doctor în știința medicală. Iar răsplata cea mai mare pe care acesta o poate oferi țării este protejarea nou-născuți. „Cele mai speciale rămîn două dintre ele, una de ziua mea și una în ajunul Crăciunului. Spun că sînt speciale pentru că există, oarecum, datorită mie, ambele mame încercînd inițial să facă avort după termen. Le-am convins și le-am ajutat pe cît am putut să țină sarcina, ajungînd chiar să le amenint că le voi denunța dacă vor face pînă la urmă întreruperea”, spune rîzînd medicul care adaugă că astfel a stîrnit răutăți din partea colegilor.

Unul dintre regretele cu care acesta se confruntă este faptul că după două decenii de cînd se simte român, nu a reușit să obțină dubla cetățenie, deși a învățat limba noastră doar într-o lună de cînd a ajuns aici, recuperînd tot ce învățaseră colegii săi în jumătate de an. Totuși, românii i-au rămas dragi și ar vrea să îi apropie cît de mult se poate. Și-ar dori ca „dumneavoastră” să rămînă doar în limbajul din spital, iar în restul timpului să i se vorbească deschis, asemenea unei cunoștințe vechi.

Din dorința de a feri și pe alții de mentalitățile învechite despre străini și pentru o apropiere între naționalități, în 2006 a înființat Centrul Cultural Oriental, un loc de întîlnire al celor care iubesc România, „Am fost în urmă cu cîțiva ani, cu niște prieteni în Fălticeni și ei spuneau că acolo sigur nu am cum să mă văd cu cineva cunoscut. Însă nu este loc unde să nu știu pe cineva, pot spune că așa sînt eu, mai prietenos. De fapt, este vorba de ideea de a trata pe cineva la fel cum ți-ai dori să fii tratat.”

Dr. Mohamed nu sărbătorește în mod deosebit Ziua Națională, însă îi place să facă mici gesturi pentru țară. „Mereu am ținut cu echipa de aur a României și am pariat pe ea la toate meciurile. Țin minte că mă certasem cu mulți dintre prietenii mei români pentru că vedeam că echipa asta poate mai mult. La Campionatul Mondial din 1994 am reușit chiar să ghicesc o treime din rezultatele meciurilor”, spune doctorul dezvăluind o urmă de mîndrie. Și de atunci și pînă acum, Alex s-ar certa cu oricine i-ar spune că românii nu pot face mai mult decît ceea ce fac deja, pentru că de 25 de ani fac parte din familia lui. ■

Mohamed Daoud s-a transformat în medic specialist în obstretică-ginecologie.

Opinia studențească
Numărul 470 | 2 - 8 decembrie 2013

O seară valsată cu familia Strauss, sub cupola cărților

Concertul caritabil a adus împreună 250 de ieșeni.

În Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu”, (BCU) s-au îndeplinit vise. Sub bagheta dirijorului Michael Beck, copiii autiști care fac terapie la centrul special deschis de către Fundația Serviciilor Sociale Bethany au primit șansa de a se trata în continuare într-un loc deosebit, care pînă acum a adus bucurie în multe familii. Vineri seară, de la ora 19.00, Romanian Academic Orchestra a susținut un concert în care a interpretat nouă piese celebre compuse de către familia Strauss, iar cei 9.000 de lei strînși după concert au adus multă mulțumire în casele ieșenilor care-și tratează copiii cu autism la centrul local Bethany.

Maestrul Michael Beck conduce orchestra Universității de Arte „George Enescu” de patru ani.

de Iulia CIUHU | cristina.ciuhu@yahoo.com

„Ave Maria” deschide seara copiilor gingași de la Fundația Bethany. Cu gîndurile înălțate la ceruri, publicul își lasă ușor capetele pe o parte și în sală domină o atitudine pozitivă cu care devenim îndată prieteni. „Ne-am întîlnit în această seară pentru că îmi place să răspund pozitiv ori de cîte ori mi se solicită sprijinul pentru astfel de lucruri”, ne mărturisește dirijorul orchestrei, Michael Beck, amfitrionul serii, pus mereu pe șotii și glume spumoase. În această seară pianul bibliotecii a fost inaugurat după ce a fost trei săptămîni în restaurare la Galați, iar acum în mîinile profesoarei Tatiana Pocinoc de la Universitatea de Arte „George Enescu” se comportă ca un zeu care se zvîrcolește în pragul unei sărbători la templu.

Sala de la BCU este neîncăpătoare. Dacă la început încă se puteau zări locuri neocupate, în cîteva minute după ce se dă startul concertului de binefacere, bunici și părinți s-au îngrămădit să prindă un loc cît mai aproape de scenă.

Pădurile fermecate din Viena

Oameni gătiți de o seară valsată, se strecoară ușor pe lîngă cei care au ajuns mai devreme și-și îndreaptă atenția către tinerii de pe scenă care își acordează instrumentele. Pe marginea unui rînd mai aproape de mijlocul sălii, stă pregătită de plecare o studentă venită la spectacol cu tot cu bagajul de dus acasă. „Ați văzut un vienez pe aici?”,ne întreabă dirijorul Michael Beck și îndată iese pe o ușă din spatele scenei, își pierde sacoul de gală prin culise și intră pe o altă ușă deghizat într-un vienez sadea, cu pălărie cu bor înalt și cu frac de epocă. Poartă cu dînsul o sacoșă de la Billa în care are două ciocănele și cîteva pile.

Între timp, pe scenă, ajutorul său îi aduce o pană uriașă, iar îndată maestrul dirijor încropește un nou instrument muzical care se adaptează perfect în decor, alături de pianul, vioarele, contrabasul și xilofonul de pe scenă. „Schatzwalzer” răsună ca în ceruri, de cînd dirijorul și-a pus mănușile de grădinar și bate fierul cu ciocanele. „Aici avem fier de calitate superioară, să nu vă îndoiți”, ne spune maestrul în germană, iar mai apoi se întoarce, își scoate pălăria și ne traduce replica. Apoi repetă figura de cîteva ori cît să stîrnească hohote de rîs și cînd s-a lămurit că ne plac vienezii din secolul al XIX-lea , revine în prezent, la Iași. „Mai sînt și unii pe la periferie care strigă cît îi ține gura avem fierrrrr”, spune maestrul și noi izbucnim iar în rîs, gîndindune la conaționalii noștri care merg să fac troc prin satele țării.

> Cu fiecare Polkă interpretată la instrumente de Romanian Academic Orchestra, publicul descoperă o nouă poveste.

Cu fiecare Polkă interpretată la instrumente de Romanian Academic Orchestra publicul descoperă o nouă poveste. Majoritatea sînt despre eroiii pădurilor, despre călăreții care altădată dădeau bice pe sub crengile lăsate și despre palate în care valsul a făcut istorie. „Știați că aici la Iași boierul Balș l-a invitat odată pe Franz Liszt la palat? Da, ieșenii au valsat în frac toată noaptea aceea splendidă. Și eu aș mai valsa, dar în România se mănîncă bine. Și pe deasupra și vinișorul este bun”, ne mai spune amfitrionul serii, mîhnit puțin că nu mai încape în frac, precum în tinerețe, și mulțumit că sacoul în care dirijează îi dă libertatea să se miște liber și lin, ca o pasăre pe care o ascultăm în Feuerfest, Polka Op. 269, compusă de Joseph Strauss. Așa descoperim că de fapt cucul sună la fel și în română și în germană. Numai cînd e răgușit, se aude altfel. ■

PIESE CU MĂȘTI

Jurnal pentru vremuri nebune

de Paul ANDRICI | paul.andrici@yahoo.com

Chiar și un dement are nevoie de un loc unde să se simtă în siguranță, un spațiu pe care să nu-l numească casă, dar măcar să-i ofere confortul de care are nevoie. Poate în colțul întunecat al unei camere obscure, sub un pat, sau cum este cazul lui Axinte, în paginile azvîrlite ale unui caiet plin de însemnările sale fără sens. În „Jurnalul unui nebun”, jucat sîmbătă seara la Ateneul Tătărași și adaptat de către Ion Sapdaru după nuvela cu același nume, scrisă de Nikolai Vasilievici Gogol, se caută tocmai acest culcuș.

Rîsul isteric, cu pauze scurte și țipete rapide ne atrage în lumea închisă între patru pereți a personajului principal, funcționarul Axinte. Oh nu, îmi cer scuze, regele Spaniei, Ferdinand al III-lea, după cum se prezintă acesta doctorului și asistentei de la clinica de psihiatrie unde este internat. Femeia, de o duritate fățișă, îl și lovește de cîteva ori, poate astfel, printr-un miracol, își revine în simțiri, iar ei nu mai sînt nevoiți să-și piardă pauzele de țigară cu suveranul. Dar pacientul de viță nobilă încă așteaptă solii să-i aducă coroana adevărată și să renunțe la bolul de pe cap. „Consilierul” în halat alb încearcă să dea de capăt problemei lui Axinte, însă cu nervii la pămînt îi aruncă jurnalul în aer și zeci de pagini sînt împrăștiate pe toată scena.

> Încetul cu încetul, Axinte începe să-și piardă o parte din gîndire, rămînînd doar el și cu halucinațiile de grandoare.

Jocul dintre muzica sinistră și lumina reflectoarelor ne introduce în atmosfera bizară a piesei, care ne duce pagină cu pagină în amintirile fără noimă ale regelui presupus. Oamenii din jurul său sînt mai degrabă caricaturi, dar fiecare într-o poziție socială mai înaltă decît Axinte. Toți în afară de Mavra, femeia care pînă în momentul internării avea grijă de aparatamentul acestuia. Dar importanța ei este minusculă față de cea a directorului, a Sophiei, fiica acestuia sau a doi căței care-și împart scrisori de dragoste unuia celuilalt. Și nu doar atît, „mai și vorbesc omenește, dar se ascund, cîinii sînt deștepți”. Oricît de inteligenți ar fi, nu-s totuși la același nivel cu funcționarul cu sînge albastru, a cărui hotărîre și afecțiune față de Sophia îl împing să meargă mai departe, să viseze și să spargă limitele impuse de societate. Directorul vrea să-și mărite fata cu un militar sus pus, ce-l distruge treptat pe Axinte. Încetul cu încetul începe să-și piardă o parte din gîndire, rămînd doar el și cu halucinațiile de grandoare.

Dar tocmai acum începe tortura personajului, care află că dacă încerci să scapi de rolul tău în comunitate, pedeapsa ce ți se aplică este una nebună. Nu poți să devii locotenent, general, sau de ce nu, regele Spaniei, atunci cînd ești „un amărît de consilier titular”. ■

TEOLOGIE ÎN VERSURI

Poezia de pe perete

de Andrei MIHAI | mihaicandrei@yahoo.com

Marțea mă tund/ și-mi pun cămașa-n dungi,/ pirogravez trotuarul alb cu pasul/ și mîinile din cot îmi cresc mai luuuuungi:/ ce-aduce clipa înmulțește ceasul/ 1,20, 30.000

Galeriile „Pod-Pogor” de la Muzeul Literaturii Române din Iași l-au primit marți, 26 noiembrie, pe Cristian Bădiliță. Cunoscutul scriitor, poet și doctor în istoria creștinismului și-a transformat poeziile în lucrări grafice. El a ținut să menționeze că „poeticul, asemenea sacrului, sînt două valori umane, iar în operele mele se regăsesc permanent ambele. Aceasta este o expoziție care trebuie citită, nu studiată. Textul este esențial pentru aceasta pentru că din el izvorăște lucrarea. Prin aceste planșe se recreează poezia și poemul se recompune prin aceste imagini.”

Tot cu această ocazie, poetul și teologul Cristian Bădiliță a ținut o conferință despre originile Crăciunului, despre data acestuia și a explicat semnificațiile pomului de Crăciun. „În primele trei secole ale creștinismului nu se sărbătorea nașterea Mîntuitorului și nici a unui sfînt. Se credea că nașterea întru veșnicie, adică moartea, era cea care trebuie comemorată.”

Teologul a explicat motivele care au declanșat sărbătorirea Crăciunului, dar și simbolistica anumitor obiceiuri. „La conciliul de la Niceea, în anul 325, s-a hotărît serbarea Nașterii Mîntuitorului. Inițial a avut ca motiv combaterea unei sărbători egiptene, care se serba pe șase ianuarie și de aceea prima dată a Crăciunului aceasta a fost.” Cristian Bădiliță a arătat că din punct de vedere istoric Nașterea lui Iisus Hristos ar trebui serbată vara și nu iarna.

Constantin cel Mare însă, dorind să unească o sărbătoare în cinstea renașterii soarelui cu sărbătoarea creștină, a hotărît ca 25 decembrie să rămînă data Crăciunului. „Prin urmare, sărbătorile de iarnă au rădăcini în Cultul Soarelui care de fapt serbează renașterea luminii. Iar Iisus, cum mai este supranumit și Lumina lumii, conciliul a decis unirea celor două sărbători, mai ales că prin această decizie se excludea componenta păgînă.”

La final, Cristian Bădiliță a explicat și semnificația pomului de Crăciun, care inițial era un pom oarecare și reprezenta păcatul originar.

Tot atunci s-a înrădăcinat ideea că fructul din care au mușcat primii oameni a fost mărul, acesta fiind de fapt, fructul cu care se împodobea acest pom. ■

Basarabia încearcă Europa cu piciorul

A fost parafat Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană.

În timp ce Ucraina a făcut un pas mare dinspre Europa spre Rusia, prin refuzul de a semna Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană, reprezentantul Guvernului de la Chișinău a parafat la Summitul de la Vilnius acordul între Republica Moldova și UE. Un pas important și curajos în același timp, care îi apropie pe frații de peste Prut de spațiul Occidental. Să nu ne îmbătăm cu apă rece, însă. Acordul trebuie susținut și de-acum înainte de eforturi democratice și, bineînțeles, de ajutor din partea noastră. Între timp, străzile Kievului sînt împînzite de protestatari.

Un pas mic pentru UE, un pas mare pentru Republica Moldova.

Moldova post-Vilnius și sindromul „drobului de sare"

Parafarea Acordului de Asociere a Moldovei la Uniunea Europeană reprezintă, indiscutabil, un mare succes al actualei guvernări de la Chişinău, stimulînd deja opinii şi analize legate de perioada post-Vilnius. Nota deranjantă a unora dintre comentarii este refrenul „drobului de sare". Şi anume: Moldova a fost acceptată de europeni fără să-şi fi făcut bine temele, corupţia în loc să fie stîrpită e pusă la adăpost, vom suporta sancţiunile Moscovei... Scepticismul nu poate fi evitat într-o societate ca a noastră, mai curînd dezamăgită decît animată de entuziasme facile. Dar aş prefera să văd jumătatea plină a paharului. Să încep prin a spune că Moldova devine, iată, printr-un joc geopolitic greu de prevăzut pînă acum cîteva zile principala „floare" din buchetul Parteneriatului Estic, după ce „bujorul" ucrainean s-a ofilit în bătaia primelor geruri ruseşti declanşate în acest noiembrie al tuturor speranţelor. Funcţionarii europeni vor trebui să puncteze în dreptul Moldovei, fără să uite de Ucraina (unde lucrurile nu sînt încă tranşate), cu mai multă atenţie şi generozitate. Putem profita de această conjunctură. Totul e ca voinţa de integrare europeană să se menţină la nivelul puterii de la Chişinău şi ca stare de spirit dominantă în societatea basarabeană. Uniunea Europeană îşi va înăspri dialogul cu Rusia – o demonstrează reacţia vehementă a Poloniei, prin preşedintele Komorowski care, într-un interviu pentru

Vitalie CIOBANU
redactor-șef „Contrafort"

„Gazeta Wyborcza", spunea: „Şantajul inadmisibil la adresa Ucrainei se cuvine să ne facă vigilenţi, întrucît noi nu am estimat în termeni reali capacitatea de diversiune a Rusiei în aceste teritorii…" Lumea occidentală funcţionează după reguli prestabilite, respectate de parteneri. Or, cu Rusia trebuie să fii pregătit pentru o evoluţie imprevizibilă, pentru că ea nu respectă uzanţele diplomatice, practică limbajul dublu şi nu pune preţ pe suveranitatea popoarelor, pe dreptul lor la autodeterminare. Aşa încît, după eşecul Ucrainei, Republica Moldova capătă, deodată, mai mulţi avocaţi puternici şi foarte vocali în Europa.

Prietenii noştri îşi strîng rîndurile. Polonia nu va renunţa să susţină naţiunile est-europene, opresate de Moscova. Venirea lui John Kerry, secretarul de stat american, la Chişinău, la începutul lunii decembrie – o veste de bun augur! – sper să insufle mai multă determinare şi „greilor" Europei care, acum, cu orgoliul rănit după defectarea Ucrainei, vor trebui să recupereze, sub o formă sau alta, terenul pierdut în faţa Rusiei. În perioada post-Vilnius guvernanţii de la Chişinău vor avea de luptat deopotrivă cu pericole reale şi cu cele închipuite, induse de propaganda anti-moldovenească. Într-un an electoral, ei au de îmbinat accelerarea unor reforme, aşteptate de partenerii europeni, cu un set de politici sociale rîvnite de cetăţenii de acasă. Aproape o contradicţie în termeni, ai zice, o cuadratură a cercului! Dar acesta e specificul Moldovei, cu populaţia ei săracă şi dezorientată: ea trebuie asistată ca să creadă în valori înalte. Trist, dar adevărat. Din fericire, mai există o pîrghie. Circulaţia basarabenilor fără vize – un mare atu, un cîştig strategic al actualei guvernări – care va modifica în bine dispoziţiile populare, va rezolva sau atenua numeroase drame de familie. Nu toţi moldovenii vor emigra (cine a avut de plecat a plecat), în schimb cei fugiţi vor putea reveni fără teamă să-şi vadă părinţii şi copiii şi chiar să participe la vot.

Călătoriile fără vize în spaţiul comunitar sînt o şansă de civilizare reală pentru noi. Un om care a cunoscut o viaţă mai bună în Occident nu va mai accepta, odată întors în patrie, vechile umilinţe. Îşi va dori respect, transparenţă, decenţă şi responsabilitate din partea oamenilor politici, eficienţă instituţională. Lecţia europenizării aplicată pe viu, nu audiată în lungi şi sterile dezbateri TV, va fi mult mai eficientă şi va da roade. Sigur că în Moldova orice idee nobilă poate fi compromisă, inclusiv aceea a liberei circulaţii, dacă autorităţile nu vor avea grijă să prevină traficul şi falsificarea paşapoartelor biometrice – primele manifestări ale noii „industrii" au şi apărut. În aceeaşi perioadă, post-Vilnius, ne aşteptăm ca România să-şi ia mai în serios rolul de propulsor al europenizării Basarabiei, realizînd proiecte de dezvoltare pe termen mediu şi lung în domeniul energetic şi al infrastructurii, inclusiv cu sprijinul Uniunii Europene, ba chiar să gîndească o strategie naţională pentru Moldova, asupra căreia să cadă de acord întreaga clasă politică românească, toţi actorii importanţi, depăşindu-şi plăcerea, mediocră, de a-şi lua faţa unii altora... Un sondaj recent, comandat de ziarul „Adevărul", ne arată că românii din dreapta Prutului sînt într-o proporţie covîrşitoare favorabili unirii cu Republica Moldova, direct sau în contextul oferit de integrarea europeană. Dezbaterea s-a lansat şi e bine să se poarte în presă, la nivel academic, între specialişti şi reprezentanţi ai societăţii civile. „Detabuizarea subiectului" – cum ar spune preşedintele PNL Vitalia Pavlicenco – este deja o mare realizare.

La nivel politic însă cred că ar trebui promovată ideea că românii de pe cele două maluri ale Prutului aparţin aceleiaşi civilizaţii occidentale, că apropierea lor face parte din amplul proces al revenirii Moldovei în familia naţiunilor libere. Este discursul care asigură continuitate evoluţiilor democratice interne şi previne creşterea tensiunilor interetnice, pe care agenţii orientării pro-ruseşti nu vor pregeta să le speculeze. Basarabia are nevoie de viziune, acţiune şi voinţă politică pentru a-şi realiza proiectul european. Doar aşa putem scăpa de frica drobului de sare, ce tot stă de secole să cadă peste noi. Ce va fi va fi, ne-am obişnuit să trăim în cătarea puştii. Noi să ne vedem de ale noastre. Noul statut internaţional de după Vilnius oferă Republicii Moldova oportunităţi pe care ea nu le-a avut în întreaga perioadă a independenţei. Să nu le ratăm! ■

Text publicat la data de 29 noiembrie 2013 pe adevarul.ro.

PUBLICITATE

Hai să dăm deget cu mînă

Andrei zîmbeste cu o căldură cu care o fată cochetă ar zîmbi la cel mai frumos compliment. Doar că el a primit o laudă pentru oraşul natal, pentru Chişinău. „Mulţumesc, mulţumesc mult", nu mai conteneşte. Acum lucrează în cercetare în Franţa şi doar ce a terminat o lucrare despre cît de uşor pot fi clonate cardurile de transport în comun din Bucureşti. Visează la o Românie care să se întoarcă la frăţia pe care n-a putut-o spăla apele Prutului.

Constantin Ispas este fostul decan al Facultăţii de Ingineria şi Managementul Sistemelor Tehnologice de la Politehnica din Bucureşti. Acum, acasă pentru el este

Andreea ARCHIP
reporter TVR

un cămin de bătrîni de unde îşi aminteşte cu drag de drumul pe care l-a făcut în Republica Moldova acum mulţi ani. „Soacra mea era din Basarabia şi am dus-o eu înapoi acasă în 1969. Ea nu mai fusese acolo din 1942 şi nu şi-a mai recunoscut surorile. A trecut pur şi simplu pe lîngă ele...", îşi aminteşte nostalgic despre o ţară căreia istoria a reuşit să-i îngroaşe hotarul.

Natalia era studentă la Ştiinţe Socio-Umane la Universitatea din Chişinău cînd s-a hotărât să-mi fie ghid prin oraşul îngheţat al unui ianuarie cu adevărat moldovenesc. Şi mi-a arătat magazinul Bucuria de pe bulevardul Ştefan cel Mare, m-a plimbat prin parc şi a strecurat printre povestiri şi visul ei: să ajungă în România măcar o dată.

Vorbim despre Basarabia cu vorbe care s-au încărcat de peiorativ. „Fraţii noştri de peste Prut" sînt de fapt nişte naivi care ne zîmbeau cu multă căldură şi ne aruncau caramele ruseşti de pe geamurile autocarelor cu care îşi vindeau marfa prin România, „Unirea României cu Basarabia" este o utopie pentru care grupuri de studenţi tot strîng de mai bine de un an semnături. Nu mai încape loc în inima noastră pentru o chestiune pe care doar cărţile de istorie o mai încape. Am auzit toate teoriile: unirea nu se poate din cauza ruşilor din Basarabia, cineva de deasupra noastră nu vrea o unire, parcă ar fi bună o unire că peste Prut sînt vinuri multe şi resurse de gestionat. Pasul înainte făcut odată cu semnarea pactului de asociere la Republica Moldova îl meritau însă şi Natalia, şi Andrei şi toţi cei pe care graniţele s-au pus între familii. Nu pot însă să nu mă întreb dacă atunci cînd Republica Moldova va fi membră cu drepturi depline a UE, cîţi ar mai trece prin România în drumul lor spre Europa? ■

Opinia studențească
Numărul 470 | 2 - 8 decembrie 2013

FĂ UN STOP-CADRU

Arena campionilor pe jar

Titlu: „Hunger Games: Catching Fire"
Regizor: Francis Lawrence
An: 2013
Actori: Jennifer Lawrence
Gen: Acțiune, Sci-fi

★★☆☆☆

de Paul ANDRICI |
paul.andrici@yahoo.com

Primul film din seria „Hunger Games" (n.r: Jocurile Foamei) a fost un experiment interesant. Actorii aleși să interpreteze personajele s-au potrivit destul de bine în roluri. Povestea, după cum au mai spus-o și alții, parcă mai bine s-a potrivit în producția japoneză „Battle Royale", dar și aici avea un sens bine conturat. Problema a fost însă felul în care s-a transpus pe marele ecran, cu un ritm alambicat care a grăbit unele elemente, iar pe altele s-a axat mult prea mult timp. Continuarea, „Catching Fire", pare să fi învățat din greșelile predecesorului, însă nu suficient de mult.

Katniss și Peeta sînt ultimii supraviețuitori a jocurilor realizate de conducerea noii ordini mondiale, iar succesul lor începe să-i deranjeze pe liderii acesteia. Asta deoarece districtele sărace care se află sub subjugarea Capitalei încep să-i vadă pe cei doi tineri drept un model, poate chiar o scînteie pentru o revoluție. Președintele Snow nu este încîntat de posibilele repercusiuni pe care popularitatea lui Katniss și a lui Peeta le-ar putea avea, așa că decide să mai facă o ediție a Jocurilor Foamei, de data aceasta doar cu foști campioni. Astfel, cu tot felul de personaje interesante, fiecare antrenat să lupte, eroii principali sînt nevoiți să înfrunte nu doar competitori mai periculoși, dar și furia mascată a Capitalei.

> Al doilea film din seria „Hunger Games" pare a fi învățat din greșelile predecesorului, însă nu suficient de mult.

Deja pot spune că premisa este din nou una destul de interesantă, mai ales că de data aceasta ne oferă mai multe detalii despre cum gîndește președintele Snow, un om pentru care acțiunile vorbesc. De fapt multe din personajele peliculei tocmai astfel sînt portretizate, la suprafață par axate pe un anumit scop, însă hotărîrile sînt cele care-i definesc. Și „Catching Fire" are acest avantaj, înțelege mai bine pe cine trebuie să țină camera. Din păcate, asemenea primului film, tot mai întîmpină unele probleme. Vizual vor să aibă o temă „a la imperiul roman", cu cei bogați și puternici trăind în lux și arătînd precum consiliul directorial al fabricii lui Willy Wonka, dar este prea mult. Pînă și Caligula era mai temperat, iar ca imaginea să fie și mai simplistă, districtele parcă sînt scoase dintr-un western cu buget redus.

„Catching Fire" n-are pic de subtilitate, ceea ce-l face cam plictisitor, mai ales că aici a fost introdus un personaj misterios, care are intenții ascunse. Asta ar fi interesant, însă stilul vizual extravagant îl deconspiră din prima spectatorului, iar planul său secret este plin de hibe, dacă stai și te gîndești că depinde de cîteva faze ce țin de noroc chior. Cam așa pot descrie mai ușor și seria „Hunger Games". ■

NAVIGHEAZĂ PE-O PAGINĂ DE CARTE

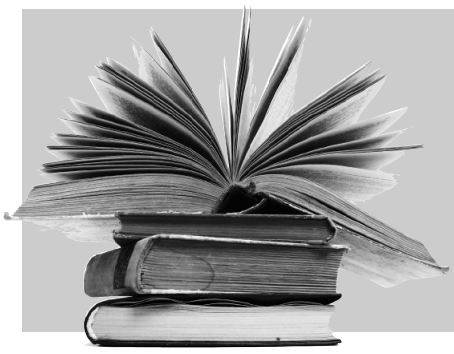

Titlu: „Legături de sînge. Povestea Ioanei"
Autor: Aurora Liiceanu
An: 2013
Editură: Polirom
Gen: Ficțiune

★★★☆☆

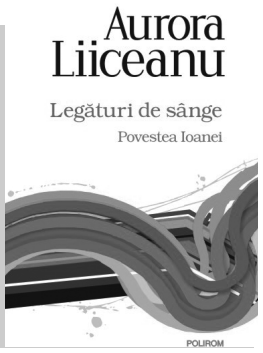

Rănile pe care închisoarea nu le vindecă niciodată

de Mădălina OLARIU |
madalina.olariu@yahoo.com

Într-o realitate normală, legăturile dintre frați sînt asemenea unui ciorchine: apropiate, pornind din același punct, cu trăsături comune care îi fac un întreg, o familie. O conexiune afectivă, în care orice ai face nu îți poți renega originile la fel cum nu îți poți înlocui sîngele care îți curge prin vene. Însă dacă în spatele unei astfel de legături se ascunde o copilărie marcată de violențe, abuzuri și lipsă de afecțiune? Atunci realitatea se contorsionează, se deformează, ducînd la o legătură bolnăvicioasă între frați, ascunsă în peste 200 de pagini. „Legături de sînge. Povestea Ioanei" este modul în care Aurora Liiceanu a încercat să își răspundă la întrebarea „faptele criminalilor sînt rezultatul educației și a conjuncturii sau se poate stabili un cod genetic al acestora?" Ceea ce face ca întreaga poveste să fie cursivă și ușor de parcurs este înțesarea textului cu inserții cu tentă psihologică, bazată pe o analiză a Ioanei (zisă și Biba), a cărei viață se modifică după anii petrecuți în pușcărie.

„Am luat o bîtă și l-am lovit în cap pînă a făcut poc... Apoi am început să îl lovesc la mîini și la picioare pînă le-am fărmat."

Femeia care a trăit peste zece ani în pușcărie își cataloghează cei doi frați într-un mod ciudat încă de la început. Mortu' și Omorîtu' au în comun faptul că fac parte din aceeași familie, însă diferența dintre ei nu este faptul că unul dintre ei este fratele cel mare, iar celălalt este cel mic. Ci este modul în care aceștia au murit: unul a fost omorît de propria soră, Ioana, iar celălalt a fost omorît în pușcărie. Ceea ce șochează în povestirile femeii este faptul că după ispășirea pedepsei, aceasta revine acasă cu conștiința deloc încărcată, fapta ei fiind pusă pe baza violențelor din familie care i-au folosit ca model.

Ideea care se învîrte în jurul cărții este aceea conform căreia fiecare dintre noi își construiește propria personalitate prin modelele care ne ajută sau care intervin în ceea ce credem că ne aparține ca marcă personală. De fapt, ceea ce ne creează pe noi ca este amprenta unor oameni de care nu vrem să știm sau la care nici nu ne-am gîndit vreodată. Asemenea fisurilor, care oricît am încerca, nu le putem schimba. Iar acestea se regăsesc în fiecare dintre noi. ■

ASCULTĂ DE (LA) NOI

Album: „MGMT"
Artist: MGMT
An: 2013
Gen: psychedelic rock

★★☆☆☆

Caruselul din căști

de Cătălina DOBROVICEANU |
dobroviceanu.catalina@yahoo.com

Cel de-al treilea album al băieților de la MGMT, care poartă același nume ca al trupei, pare mai cumpătat. Nu te mai izbește cu ritmuri amețitoare, ca o buclă care se învîrte la nesfîrșit, melodie după melodie. Intro-urile mai lenișe ale pieselor îți dau timp să îți imaginezi ce urmează, chiar dacă știi că și de această dată ți-ai luat un bilet la carusel, acolo unde culorile, sunetele și ecourile îți furnică mintea. Ba te amețește ca într-un *roller coaster* prin „Mystery Disease", ba te poartă într-un trenuleț de copii cu „An Orphan of Fortune".

Trupa nu se dezminte de la a face experimente cu sintetizatoarele. De data aceasta, albumul „MGMT" a fost înregistrat fără instrumentiștii formației, în studio fiind doar Andrew, solistul și prietenul său din facultate, Ben, care este iluzionistul din spatele clapelor. Bulbuci, discuri care fug din pick-up-uri, triluri de casete muzicale sau bătăi în tobe înfuriate sînt cîteva din găselnițele lui Ben. Peste toate, vocea șoptită a solistului e ca o ploaie măruntă, fără tunete, constantă și liniștitoare.

În „Alien Days", piesa care deschide albumul, nu Andrew este cel care dă startul, ci o voce de copil descuie cufărul cu metafore, înșiși copiii fiind un simbol des regăsit în versuri. Încă de la primul material discografic, MGMT s-a remarcat prin melodii încifrate, în care au cîntat despre ei, în momentele lor de luciditate, dar și în cele de inconștiență, despre cei din jurul lor, despre adevăr și minciună. De fapt, muzica lor este considerată ciudată, oarecum de nișă, știindu-se despre cei doi că sînt adepții misticismului. Însă un ascultător care abia a aflat de trupa americană, nu ar avea răbdarea să despice firul în patru.

> Încă de la primul album, trupa s-a remarcat prin melodii încifrate.

Cu fiecare album scos, ideile compozitorilor au fost din ce în ce mai adînc îngropate în artificii stilistice. Totuși, piese mai vechi precum „Electric Feel" sau „Kids" au fost fredonate pe toate meridianele. Vreți să spuneți că nu vă rămînea pe timpane ritmul melodiei din spotul publicitar al celor de la Orange de acum doi ani? Cum care, acela în care baloane portocalii în formă de animale pluteau prin tot orașul și pe fundal se auzea numai „tîtîtîtîtîtî rîrîrîrîîîî". Adăugați și versurile și veți găsi „Kids". Sau mai bine ascultați doar linia melodică, dacă nu vreți să amețiți de-a binelea în *roller coaster*-ul MGMT. ■

ASTRELE DIXIT

Tocmai ai văzut Grinch și ai ai realizat cît de mult semănați, totuși tu ai merge chiar mai departe decît el. Ai vrea să poți fura toți brazii de Crăciun și să-i transformi în cherestea, să spargi toate beculețele și decorațiunile din oraș și să dai foc la cadourile pe care le vor primi copiii.

Cum banii de bursă nu-ți ajung niciodată, iar frigul este deja la el acasă, vrei ca de Moș Crăciun să primești un manual de pescuit la copcă. Acuși se deschide patinoarul de la Palas și o să ai și unde arunca undița. Ferește-te de polițiști. Te vor fugări ca să nu le furi peștele.

Nici bine nu a început luna decembrie că deja ai acoperit jumătate de top de hîrtie cu cadourile pe care ți le dorești sub brad. Prietenul tău începe să se îngrijoreze și de accea îți ascunde mereu pixurile. Nu-i nimic, ți-ai notat absolut tot pe blogul personal.

Începi să participi la toate concursurile și promoțiile de care ai auzit. Ești deja posesorul unei parcări cu camioane de jucărie, dar tot nu-i suficient. Te-ai hotărît însă ca de acum să te apuci serios de treabă și să joci la păcănele și pariuri sportive.

În ultimul timp ai atît de mulți bani că nu mai știi ce să faci cu ei și unde să-i mai înghesui. Degeaba ți-ai cumărat portofel nou, seif mai încăpător și saltea mai mare, că tot nu ai loc. Altă dată să te gîndești la repercursiuni cînd te mai ocupi de bișnița cu tămîie și acatiste.

Te-a cuprins și pe tine spiritul Sărbătorilor de Crăciun și de aceea ți-ai împodobit toată casa cu beteală și beculețe colorate. Și ca să arăți cît de bun ai devenit le vei face tuturor colegilor cîte un cadou de Moș Nicolae. Oscilezi între o vărguță și o bîtă de baseball.

PRIMUL RĂCNET

Cartea cu 1001 de coperte

Poți căra în buzunar mai multe cărți decît ai putea citi într-o viață întragă.

de Cătălin HOPULELE |
catalin.hopulele@yahoo.com

Viitorul cărții este digital. Toate cărțile se vor muta din bibliotecile fizice în cele virtuale. Literele se transformă în șiruri infinite de 0 și 1. British Library, cu cele 170 de milioane de manuscrise, ziare, hărți, înregistrări audio sau video, îți va încăpea în palmă. Poți căra în buzunar mai multe cărți decît ai putea, fizic, citi într-o viață. Așa arată scris viitorul cărții în mintea multor edituri și editori. Care este, de fapt, prezentul. Începe de la subțierea tipăririlor și supra-dimensionarea comerțului cu versiuni digitale. Și, momentan, funcționează. În țările în care tehnologia și-a făcut deja de cîțiva ani cuib, vînzările la *ebook*-uri sînt într-o creștere continuă. Tipăriturile încă scad mai repede decît cresc veniturile din comerțul digital, dar acestea din urmă au o pondere din ce în ce mai mare. Doar că acest viitor văzut de edituri se oprește la digitalizare. Și nu toată lumea e de acord cu asta.

Cei de la HarperCollins cred că perfecționarea vine doar din evoluție și că, deși *ebook*-urile încă nu s-au stabilit pe întreaga piața mondială, industria cărții nu trebuie să se rezume doar la versiuni digitale ale tipăriturilor. De ce ar conta ce crede una dintre cele mai importante edituri din New York? Pentru că ei au fost unii dintre vizionarii care au sprijinit, prin prestigiul instituției, platforme precum Scribd sau Oyster. Ei au fost primii care se gîndeau, în 2005, să creeze o librărie digitală prin care să poți naviga din Google. Și ei sînt primii care pun pe masă ideea unei cărți multimedia.

Nu v-ar plăcea o carte a cărei poveste să o poți modela după propria voință? Să ai versiunea ta, versiunea autorului și alte zece alternative din care să alegi? O carte interactivă. Una în care notele de subsol să se transforme în cuvinte cheie. Una în care să poți deschide harta pe care se plimbă personajele tale înaintea unui război, să vezi dispunerea trupelor, să navighezi posibile strategii și să cauți altele alternative. O roman de dragoste care să aibă inserată muzică de ambianță. De ce nu, versiuni ale cărților Sandrei Brown cu suplimente video.

Însă ideea celor de la HarperCollins mai aduce o schimbare. De data aceasta, de paradigmă. Pentru prima dată, de mulți ani încoace, putem avea idei despre care ar putea fi viitorul cărților, idei ce încă nu pot fi atinse cu tehnologia pe care o avem la dispoziție. Sau nu în forma asta. Avem nevoie, ca societate, să ne adaptăm. Să apară *device*-uri noi sau să le retehnologizăm pe cele vechi. Digitalizarea este doar prezentul. Viitorul cărții poate fi infinit. ■

DE LA CENTRU

China, noua Americă

Înconjuraseră, cotropiseră și o anihilau cu blitzuri dese. O mînă de asiatici se învîrteau în jurul statuii ciudate de pe scările Muzeului de Istorie, în jurul controversatei bucăți de ciment. Probabil făceau parte din delegație, din marea delegație. „Ce-i cu chinezii ăștia, ce s-a întîmplat?”, mă întreabă un tînăr antreprenor. A venit o delegație mare să ne promită marea și sarea. Și marea și sarea înseamnă de fapt o autostradă, investiții și că au burți destule să încapă toată carnea care acum mugește pe coclaurile României. Și ne-am bucurat ca la o cincinală și am aplaudat cu entuziasm. „A naibii, asiaticii ăștia, ne iau tot, s-au ajuns”, ar fi zis bunicul înainte să se întoarcă la oile lui.

Și ar fi avut dreptate, s-au inversat polii de putere. China e America la care visăm să vină să ne ia la schimb, să ne umple buzunarele. Nu mai silabisim *„Hello, mister sir”*, ci *„nǐhǎo”*, părinții au început să-și dea copiii la buchisit ciudatele litere, băgăm în noi mai mult orez decît ingurgitau la balast fără gust garnizoane întregi. Cumpărăm la 3 lei orice produs și Europa înseamnă pentru bucureșteni mai ales un bazar plin cu lucruri ieftine, de pe continentul galben. Ne bucurăm cînd îi vedem adunați snop în fața unei statui sau a unei clădiri ca s-o ducă acasă în cutia cu imagini. E semn că se mișcă și la noi turismul. Tinerele *designerițe* din București cumpără de pe *site*-uri haine cu doi dolari care pîrîie la încheieturi și sînt și mai mici cu trei numere și pe care le rebranduiesc.

Andreea ARCHIP
reporter TVR

Am început să învățăm să le răspundem și la zîmbete: dacă ne punem mutra morocănoasă de gazde bosumflate, e lipsă de respect. Dacă îți oferă ceva, trebuie să apuci cu ambele mîini.

Bunica mea cumpăra mereu niște pantofi negri care arătau bine și erau cei mai ieftini din univers, dar repede și-au cîștigat reputația de papuci de mort. Doar răposații puteau să-i poarte în bune condiții, se pare. O singură dată se țineau de picioarele tale întregi, apoi repede le pica talpa, fundița, flecul. Dar asta e cea mai mare provocare pentru chinezi.

Să arate că pe lîngă faptul că fac mult, pot mult, înghit mult, au putere multă, pot face și bine. Au cultura seriozității, nu și-au cîștigat-o și pe cea a calității. ■

SCOR LA PAUZĂ

Campionii recordurilor

de Iulian BÎRZOI |
iulian.birzoi@gmail.com

Se spune adesea că în fotbal publicul reprezintă cel de-al 12-lea jucător. Dacă-i adevărat, atunci marți seara, pe Arena Națională, Steaua a luptat împotriva celor de la Schalke cu un om în minus, înregistrînd un record negativ al numărului de bilete vîndute vreodată în Champion’s League. Deci o parte din bătălie era pierdută dinainte de a începe.

Chiar și așa, echipa bucureșteană s-a aruncat precum un cîine turbat la gîtul germanilor. Au încercat să atace de fiecare dată cînd s-au aflat în posesie, au șutat spre poartă și au alergat după fiecare minge pierdută însă s-a văzut clar că ceva tot lipsește. Jocul Stelei și-a pierdut de mult timp fuiditatea și de fiecare dată cînd se apropie de poarta adversarilor jocul de șah parcă se transformă într-unul de barbut. Nu se mai șutează după scheme bine gîndite și planuri digerate pe hîrtie, ci se aruncă cu mingi în careu, iar dacă Piovaccari sau Kapetanos prind o zi bună, e posibil să marcheaze. Astfel de strategii poate merg în campionatul nostru, însă cînd ajungi în liga cea mare trebuie să te aștepți măcar ca adversarii să-ți studieze manevrele și să-ți spargă tiparul.

De asemenea, mai există o cauză pentru care Steaua n-a reușit încă să bată pe cineva în Liga Campionilor. E vorba despre componența echipei. În ultimii ani, de fiecare dată cînd s-a vorbit despre competițiile europene, s-a vorbit mai mult despre banii pe care echipa îi va dobîndi, decît despre transferuri sau pregătirea jucătorilor. S-au dus vremurile în care fotbalul românesc era sărac lipit pămîntului, iar din zecile de milioane de la ligă te-ai aștepta să vină măcar un nume mai important în lotul bucureștenilor. Însă printre jucătorii noi se numără doar cei veniți pe gratis din campionatele străine, sau fotbaliști care au mai jucat în trecut la Steaua, au plecat, au văzut că nu merge și s-au reîntors la căldurică.

Tot la finalul meciului de marți, echipa noastră a mai stabilit o contraperformanță egalînd recordul lui Spartak Moscova, acela de 22 de meciuri în Champions League fără victorie, și este posibil să-l depășim etapa viitoare cînd vom juca impotriva lui Chelsea. Or fi trecut vreo cîțiva zeci de ani de cînd Ducadam apăra patru *penalty*-uri, însă ceva nu s-a schimbat. Încă mai facem recorduri. ■

MAI PLAȚI CA ECRANUL

Cu barca TVR peste Prut

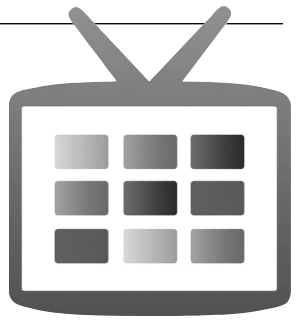

Paul ANDRICI |
paul.andrici@yahoo.com

De ziua națională a României, Televiziunea Română (TVR) a început să emită din nou în Republica Moldova. Așadar, deocamdată măcar la nivel de transmisie, țara noastră a redevenit întregul pe care mulți îl visează.

Pentru ca totul să fie în atmosferă de aniversare națională, prima zi de emisie a fost marcată cu imagini și programe în direct de la evenimentele organizate în Chișinău de 1 decembrie. TVR a transmis pentru micile ecrane ale telespectatorilor moldoveni manifestările din Piața Adunării Naționale și de la Ambasada României, creînd măcar pe plan mediatic spiritul patriotic.

Lansarea a venit în momentul cel mai oportun, mai ales dacă luăm în calcul toate cele petrecute doar în ultimele luni în Republică. Unirea dintre România și Moldova este dorința multora dintre cetățenii de pe ambele maluri ale Prutului, iar TVR ar putea fi un bun consilier care să pregătească oamenii pentru o posibilă schimbare în viitor. În grila de programe pregătită de postul național regăsim un ansamblu de emisiuni românești, care au posibilitatea să ne prezinte. De asemenea a fost pregătită și-o colaborare cu un canal local, Moldova 1, pentru a oferi și programe informative și de alte formate cu care moldovenii sînt deja obișnuiți.

Pînă acum, TVR n-a reușit să emită în Republică decît prin intermediul postului moldovean TV 2 Plus, după ce în perioada 2001-2007 Serviciul Român de Transmisiuni Video, dar și diferite instituții de transmisii media din Moldova au întîmpinat atît probleme juridice, cît și de buget. Astfel, o emisie constantă a canalului TVR 1 la Chișinău și-n spațiile învecinate a fost posibilă în acest an după s-a decis să fie folosit formatul de transmisie digitală terestrială experimentală DVB-T2. Iar pentru finanțare, Claudiu Săftoiu, directorul TVR, a cerut în ședința de dezbatere a bugetului pe 2014 ca Televiziunea Română să primească în plus suma de aproximativ 3 160 000 de lei, întrucît acum se adaugă și cheltuielile pentru emisiile în Moldova.

Pe parcurs se dorește ca TVR să colaboreze cu mai multe posturi locale, pentru a putea oferi telespectatorilor de peste Prut programe cu o tentă mai autohtonă, dar și cu mai multe informații și noutăți din spațiul european. ■

ASTRELE DIXIT

În fiecare seară bei cel puțin două PET-uri de bere și adormi la ușă ori pe la vreun vecin. Nu ai de gînd să te schimbi prea curînd, mai ales că în cîteva seri te-ai trezit cu cîte o fată în pat. Ai grijă totuși. Un coleg de palier începe să-ți zîmbească galeș și să te măsoare din cap pînă-n tălpi.

Deja este a patra săptămînă în care asculți numai Fuego și Hrușcă. La cîte colinde ai învățat poți să stai liniștit de acum. Așteptați numai prima zăpadă și te vei apuca să umblii din casă în casă, încercînd să convingi mamele să împodobească bradul.

Categoric te-ai îndrăgostit de unul dintre colegi, dar nu știi cum să-i spui asta. Ai încercat să îi faci tema, îi aduci mereu PET-uri de bere și îi faci în fiecare seară mîncare. Ai face bine însă să te schimbi. Cum ar putea el să te considere prietena lui cînd tu nu îl cicălești și nici nu-i ceri bani de haine?

I-ai pus gînd rău unui prieten hipser și ai de gînd să te răzbuni în cel mai rău mod cu putință. Nu știi însă ce este mai bine, să-i dezumfli roțile de la bicicletă, să-i înnozi toate eșarfele sau să îi strici mașina de scris. Noi te sfătuim totuși să angajezi niște racheți care să-l bată ca pe șnițele.

De săptămîna asta vei deveni un student model. Ai de gînd să mergi la toate cursurile, să-ți faci temele și să nu mai dai cîte o petrecere în fiecare seară. Nu de alta, dar încă nu-ți cunoști nici unul dintre profesori sau colegi și deja ai repetat de trei ori anul I.

Te-ai hotărît să te apuci de contorsionism după ce ai văzut un filmuleț pe un site dubios. Totuși există metode mult mai simple să-ți îndeplinești visele. De exemplu Marilyn Manson și-a scos două coaste și a scăpat de exercițiile extenuante și regimul alimentar.

În Skye, Unirea s-a sărbătorit cu accent moldovenesc

Prenumele Andrei, ovaționat de românii de peste Prut.

Cîntărețul din Republica Moldova, Carla`s Dreams a devenit cunoscut în România pentru piesele sale ce descriu situația din țara lui și chipul pe care-l pictează pentru a-și ascunde fața. Sîmbătă seara n-a renunțat la machiaj, dar a oferit în Club Skye din Supercopou un concert cu urări aniversare, pe care în urmă cu un an, cînd a mai fost în Iași, nu le avea în repertoriu.

Cîntărețul i-a sfătuit pe ieșeni să creadă în lumea lor.

de Paul ANDRICI | paul.andrici@yahoo.com

Atmosfera evenimentului a fost un mix de dans, băutură, karaoke și versuri cu un accent moldovenesc autentic sau doar mimat. Indiferent de țara în care s-au născut, tinerii veniți în club Skye au fost cu toții într-o singură frăție, cea a fanilor lui Carla`s Dreams. Artistul care își ascunde fața după una și o mie de măști a devenit cunoscut la noi prin piesa P.O.H.U.I, dar de atunci și-a adaptat colecția de melodii ca să bucure atît capra vecinului, cît și varza noastră. Data trecută cînd a fost în Skye, acesta s-a urcat pe una din boxele din spatele barului ca să se facă auzit și văzut de toți petrecărețiii insomniaci.

Istoria pare să se fi repetat și anul acesta, cu aceiași oameni îmbătați de piesele ritmate ale cîntărețului, singura diferență fiind machiajul folosit de Carla`s. Clubul a fost mult prea întunecat, iar luminile ce se mișcau dintr-un colț în altul ne împiedicau în încercarea de a-l vedea pe de-a-ntregul pe artist. Cocoțat din nou pe una din boxele înalte cît o scară de bloc, ne-a observat atent pe sub ochelarii de soare, a stat deasupra noastră, dar nu ca să ne judece, ci pur și simplu ca ne povestească despre toate greutățile lumii. „Și nu mai crezi în Ali Baba sau cai verzi pe pereți și-n mintea ta apar tot mai des cuvintele mamei care-ți spunea”, iar refrenul a fost completat de public, care la unison a strigat din răsputeri „Să crezi în lumea ta!”.

Ziua națională din club

În acea seară, însă, toți au ajuns în aceeași lume, una în care hora unirii străbate toate granițele și-i apropie pe români și moldoveni într-o frăție muzicală. După ce am trecut de miezul nopții am fost anunțați că a venit și „1 Decembrie. Și știți ce-nseamnă asta, nu? Azi sărbătorim Ziua Națională a țărișoarei ăsteia care m-a primit cu brațele deschise. În care am cîntat și mi-am putut spune gîndurile și crezurile. Deci dați mînă cu mînă și stați alături de mine într-o unire frățească, în care moldovenii și românii au același glas”. Cu așa vorbe spuse cu patos, toți au părut mînați să-i urmeze sfatul și o bună parte au început să danseze legați fie de prieteni, fie de străinii de la masa de alături, ori de cineva care tocmai sentorcea de la baie. Nu conta cine erai, spiritul de comunitate îmbibat cu o zburdălnicie copilăroasă îi transforma pe tineri într-o familie pe tocuri și cu cămăși asortate.

Sticlele s-au mișcat din mînă în mînă, ajutîndu-i pe cei care nu puteau ajunge pînă la bar, iar mișcările de dans ce i-au făcut pe unii dansatori să se lovească ca o minge de *pinball* de alții s-au încheiat cu un „scuze frate, n-am vrut”. Alte astfel de incidente au dus chiar și la îmbrățișări acompaniate de rîsete acute sau ciocniri cu sticle de băutură. Carla`s a continuat doar să cînte, piesă după piesă, de la unele hip hop, pînă la un rock amestecat cu jazz. Și toate au fost ascultate cu atenție de tineri, după cum au demonstrat la „Funeral Face (66 inches)”, care i-a făcut să se balanseze dintr-o parte în alta, pe mișcări ca de valuri, în concordanță cu ritmul lent și puțin sumbru al piesei.

Sărbătoare P.O.H.U.I.

Cei mai feriți au părut a fi fost cei ai căror prenume a fost același cu cel al Sfîntului Andrei. Nu numai că au avut intrare liberă în club, dar au primit și o urare specială din partea lui Carla`s, însă doar atît deoarece „nu am piese care să conțină numele ăsta în ele”. Dar publicul nu a părut să se fi supărat, ba chiar mai mult, unii au încercat să-i strige ba un „mersi”, ba „nu ne supărăm dacă ne mai cînți ceva. P.O.H.U.I sau un cîntec nou”.

Zis și făcut, artistul le-a făcut pe plac, aducînd în joc o melodie nemaiauzită pînă atunci, dar a cărui nume și ale cărei versuri au fost în totalitate în rusă. Și cum doar o parte din public o înțelege, cealaltă rămîne în același rol, de dansatori uniți într-o frăție. ■

PROSCIUTTO CU ECOU

Hopa, cu Bosquito pe mese

de Cătălina DOBROVICEANU | dobroviceanu.catalina@yahoo.com

Nu știu cum de nu îl trage nimeni de mînecă pe Austin, basistul trupei Bosquito, care mișună prin mulțimea adunată vineri seară în My Way Pub. Ba mai acordează o chitară, ba mai verifică un microfon. Cînd vin și restul băieților din formație, din toate colțurile încep să fie îndreptate degete înspre ei și spectatorii roiesc în jurul scenei ca într-un stup.

„Vai, ce dor mi-a fost de ei”, rostește o fată din public, înainte ca difuzoarele să prindă glas. Cocoțată pe un scaun de la bar, o tînără se apleacă pînă aproape să cadă, numai ca să vadă cum își acordează Ciprian chitara, rezemat într-un genunchi. Deși scena e burdușită cu ștechere, fire, efecte pentru instrumente și foi cu ordinea melodiilor, cei de la Bosquito și-au găsit loc să sară, să dea din cap și să danseze. „Hopa, hopa” a fost semnalul de start pentru ca podeaua să tresalte, scaunele să fie împinse la o parte și pe mese, în loc de pahare, să stea tocurile. În fața băieților, un grup de fete fac piruete și își încolăcesc mîinile una după gîtul alteia, mutînd centrul atenției asupra lor. „Fain dansați, restul sînt mai timorați, dar voi...”, le laudă Radu Almășan, solistul, care mărturisește că așteaptă de la Iași să „facă party”. Și Iașul l-a ascultat, pentru că din mulțimea adunată ciorchine în fața trupei, aproape toată lumea cunoaște versurile și le intonează cît de tare poate. Iar cine nu știe toate cuvintele, le potrivește din mers ca să rimeze. Un băiat într-un pulover roșu, așezat fix în fața solistului, mai că i-ar fi luat locul pe scenă. Orice melodie urmează, o fredonează cu mîna la piept, cu ochii întredeschiși și cu sprîncenele arcuite. Și toboșarul, cînd nu își înclină capul de la dreapta spre stînga, închide ochii și își întinde gîtul spre tavan. Basistul, în schimb, se mișcă pe ritm cu tot corpul, iar cînd vede că publicul face la fel, își înalță colțul drept al buzei într-un zîmbet. Vine tocmai din Los Angeles, însă fredonează perfect toate versurile.

La pauză, nici bine nu au coborît artiștii de pe scenă, că fanii au făcut un zid și nu le-au dat voie să treacă pînă nu s-a lăsat cu o ploaie de blitz-uri. Vedetele au fost chitaristul, basistul și toboșarul, solistul reușind cumva să se strecoare prin mulțime. Luînd aminte la ce a zis acesta, cum că la bar se vînd tricouri cu numele trupei, două fete defilează în mijlocul publului cu noile achiziții.

La runda a doua a concertului, pînă și toboșarul s-a îmbrăcat cu un tricou negru pe care era scris cu portocaliu „Bosquito”. Stupul se reunește, iar cînd Radu anunță că urmează o melodie cîntată în premieră la Iași, uralele publicului țin loc de artificii. Cînd colo, la microfon se aude „ai, ai, ai, dă-i înainte cu tupeu”, așa că podeaua, mesele și pereții încep din nou să tresalte. Din sală glasurile strigă „Bosquito, Bosquito”, de pe scenă se aude „prosciutto, prosciutto”. Gata, nu le mai merge să păcălească publicul. Odată și-odată trebuie să se încheie concertul, dar nu înainte ca solistul să dea verdictul. „Vă mulțumim, Iași! În seara asta, în fața voastră a cîntat Gaz pe foc!”. ■

PUNCTUL PE VIP

Internetul în demolare

de Iulian BÎRZOI | iulian.birzoi@gmail.com

Să fii vedetă e ca și cum merge pe o frînghie subțire. Mai ales în America, unde într-o zi poți fi cunoscut de către toți cei aproximativ 300 de milioane de oameni, iar mai tîrziu să fii mai neinteresant decît vînzătorul de la KFC. De aceea, multe vedete care ating faima se mențin doar prin intermediul trucurilor care le ajută să atragă privirile. Un exemplu este și fosta Hannah Montana, Miley Cyrus, care a ales să se folosească de imaginea inocentă pe care a împrumutat-o de la personajul Disney, pentru a șoca prin mai multe acțiuni nonconformiste.

La fel a făcut și săptămîna trecută cînd pe Internet au apărut niște poze cu tînăra care l-ar face probabil pe Rudolph să-și ducă strălucirea nasului către obraji. Asta pentru că pe contul de Instagram al revistei britanice „Love“ a apărut coperta numărului din decembrie. Aici, o regăsim pe Miley într-un pictorial cu tematică de Crăciun, îmbrăcată într-un costum pe care este desenat un falus. Însă poza n-a supraviețuit prea mult căci editorii au înlocuit-o rapid cu o alta în care peste partea compromițătoare apare un ren animat.

Înainte de asta, vedeta mai apăruse odată în atenția motoarelor de căutare cînd a încercat să recucerească Internetul prin apariția de la American Music Awards. Atunci, în timp ce a interpretat melodia care a consacrat-o, „Wrecking Ball”, pe un ecran din spatele ei și-a făcut apariția o uriașă pisică virtuală care și-a sincronizat buzele după piesă. La final, mîța și-a scos limba afară, imitînd gestul caracteristic al artistei în vîrstă de 21 de ani.

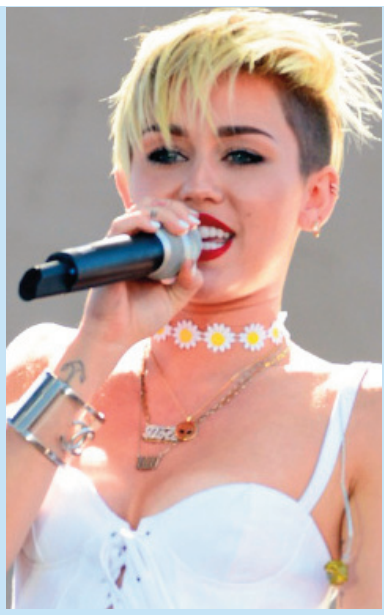

Atunci cînd nu scoate limba, Miley Cyrus mai și cîntă.

Internauții nu s-au lăsat păcăliți însă, iar joi, de Ziua Recunoștinței, au făcut popular pe Twitter un gif în care peste corpul unui curcan asemeni celor din magazine au pus un decupaj cu capul lui Miley în timp ce are limba scoasă afară. Ce e și mai ciudat în povestea asta este sondajul revistei TIME referitor la cine ar trebui să apară pe coperta cu „persoana anului”. Se pare că primul loc este ocupat de Miley, după ce în trecut titlul a fost revendicat de către personalități ca Barack Obama, Mark Zuckenberg sau Vladimir Putin.

Chiar și așa, sperăm ca asta să fie o simplă farsă din partea comunităților online care anul trecut au spart site-ul și l-au pus pe Kim Jong-un în frunte, însă deocamdată nu se aude nici o veste. Dar dacă e pe bune, parcă și văd cum pozele cu „duck face” de pe Facebook vor fi rapid înlocuite de cele cu limba scoasă afară. ■

Opinia studențească
Casa de Cultură a Studenților
Str. Vasile Conta nr. 30, et. 2,
700106 Iași. **Telefon:** (0746) 230. 032
e-mail: redactia@opiniastudenteasca.ro
Web site: www.opiniastudenteasca.ro
www.facebook.com/opiniaveche

DIRECTOR: Laura PĂULEȚ
REDACTOR-ȘEF: Cătălin HOPULELE
REDACTOR-ȘEF ADJUNCT: Oana OLARIU
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE: Ioan STOLERU
ȘEFI DE DEPARTAMENT: Iulia CIUHU, Anca TOMA (Portugalia)
REDACTORI: Dan CONDREA, Paul ANDRICI, Iulian BÎRZOI, Cătălina DOBROVICEANU, Andrei MIHAI, Mădălina OLARIU, Ana SIPOȘ (Norvegia)
PUBLICITATE: Bogdan COBUZ
EDITOR: Daniel CONDURACHE

Ședințele de redacție au loc luni și miercuri, de la ora 20.00.
Revista se poate procura și de la sediul redacției.